

SYDSLESVIGSK FORENING

2012

2012 BLÅ BERETNING

SYDSLESVIGSK FORENINGS 36. LANDSMØDE
10. NOVEMBER 2012 | HUSUM

INDHOLD

Formandens beretning ved Dieter Paul Küssner	3
Beretning fra Kulturudvalget ved formand Ingwer Rodenberg Roost	14
Beretning fra Teater- og koncertudvalget ved formand Karin Goos	16
Beretning fra Årsmødeudvalget ved formand Gitte Hougaard-Werner	23
Beretning fra Billedsamlingsudvalget ved formand Erik Fredens	33
Beretning fra Danevirke Museum 2010-2011 ved museumsleder Nis Hardt	36
Beretning fra Det Humanitære Udvalg ved formand Leif Volck Madsen	41
Statistikker Medlemstal, medlemsbevægelser, alders- pyramider, mødestatistik og de tilsluttede organisationers medlemsstatus	46
Regnskab	54
Grønt Regnskab	85

Formandens beretning ved Dieter Paul Küssner

Sydslavigsk Forening - vores forening

Sydslavigsk Forening er det danske mindretals folkelige og kulturelle samlingssted, hvor dansk sprog og kultur og det nordiske tilhørsforhold er grundlaget, uden at man opgiver den særlige regionale identitet og historie, som er Sydslavigs kendemærke. Sådant er det forankret i vores forenings vedtægter og er den rettesnor, der er vejviser for vore distrikter, amters og tilsluttede foreningers aktive arbejde for medlemmerne af foreningerne og derigennem for mindretallet. Samtidig har vi en social dimension; vi er ramme for mødet mellem mennesker, der ønsker en tæt kontakt med det danske foreningsliv for at leve med og beriges af mødet med dansk sprog og kultur: teater, musikliv, litteratur, kunst og aktuelle samfundsspørgsmål. Men foreningslivet er mere: det er den danske hyggeaften, café møderne, udflugten til Danmark og besøget af venner fra Danmark. Og det er de årlige festdage, hvor vi i skoler og forsamlingshuse, i optog gennem de sydslavigske gader og på årsmødepladserne viser solidaritet indbyrdes, mens vi samtidig åbent og venligt hilser gæster fra nord og syd velkommen. Årsmøderne er vores absolutte åbne venkabsforbindelse til det politiske og folkelige Danmark, en levende livline et nationalt mindretal ikke kan være foruden.

Medlemmer i centrum

I alt dette står foreningens medlemmer i centrum, for uden medlemmer, der ønsker og vil dette danske fællesskab, er der ikke noget

aktivt dansk mindretal, er der ingen grund til, at Danmark trofast og selvfølgeligt siden 1920 har holdt sit mindretal i hånden og generøst støttet mindretallet økonomisk i bestræbelserne på at realisere et dansk skole- og foreningsliv, der sikrer mindretallets ønske om et liv med dansk sprog og kultur i tæt samklang med det danske folk. Det gælder stadig for mindretallets medlemmer, at det politiske Danmark ikke har glemt os! Og at – hvis vi holder fast i Danmark, så holder Danmark fast i os! Det er en tillids- og kærlighedserklæring, der forpligter. Sydslavigsk Forening og dets medlemmer søger efter bedste evne at leve op til denne tillid. Og vi gør det bedst ved at formidle vore medlemmer både danske kulturtilbud og redskaber og økonomi for selvvalgte forbindelser til den danske verden.

For formanden er det vigtigt, at det er medlemmerne, der ønsker og søger den nære kontakt med dansk sprog, kultur og væremåde. Foreningen i sig selv kan kun servicere, rådgive eller tilbyde danske forbindelser og tilbud i det daglige foreningsarbejde. Det lokale danske foreningsliv er helt og holdent afhængig af engagerede og aktive medlemmer, der kalder til møde, sætter et program og får medlemsskaren til at glædes ved det særlige fællesskab mindretallet og den tætte forbindelse til Danmark udgør.

Integration af nye medlemmer i mindretallet

Året, der er gået, har tydeligere end tidligere vist, at mindretallet har brug for en aktiv

integrationspolitik overfor folk, der for første gang søger ind i mindretallets verden. De 'nye' i mindretallet har ofte vore børnehaver og skoler som første mødested med mindretallet. Brugen af mindretallets definerede offentlige vuggestue, børnehave og skolesystem forudsætter ifølge skoleforeningens og det øvrige mindretals selvforståelse en aktiv bekendelse til medleven i mindretalsverdenen. Hverken vore skoler eller foreninger er efter vores opfattelse multikulturelle sprog- eller kulturbærere, men netop dansk støttede sindelagsbevarere, hvor mindretallets mennesker kan fastholde den ønskede menneskelige samfølelse med det danske. Man kan roligt sige, at nye medlemmer, der gør brug af retten til den frie sindelagsbekendelse samtidig godtager mindretallets forventning om netop medleven i fællesskabet.

Forventningens udfordringer

De jævnligt tilbagevendende sprogdebatter, og nu senest 'søskendereglen' eller bedre: optagelsesbetingelserne for børn i det danske mindretals skoleverden, viser hvor vanskeligt det er at udstikke nagelfaste regler for medleven i mindretallets foreningsbaserede univers. Når tampen brænder, og medier fokuserer på enkeltsager, glemmer vi ofte i vores forsvarsposition at redegøre for vanskelighederne ved den regelrette tilhørsdefinition. Netop de 'nye', der er på vej og de blandede ægteskaber umuliggør et fast katalog for et fuldgyldigt medlemskab. I stedet for fastlåste rammer og strikse krav bør vi satse på et forventningskrav,

når mindretallets dansk støttede servicering benyttes. En forventning til bevidst medleven i skole- og foreningsliv fordi sindelagsbekendelsen kræver udtryk og vedligehold. Udtryk gennem sproget og vedligehold gennem kulturel integration. Uden vilje til at dele sprog og kultur med det søgte fællesskab bliver bekendelsen mildt sagt mangelfuld.

Symbiosen mellem skoleverdenen og foreningslivet

Siden 1920 har skolen og foreningslivet sikret mindretallet udfoldelsesmuligheder for et fuldgyldigt dansk skole- og fritidsliv. Det har alle dage været baseret på frivillig deltagelse, men de indre linjer og værdier i de ovennævnte tilbud har altid været grundfæstet i mindretallets danske ståsted. For lettere at åbne op for dette værdifællesskab, når 'nye' medlemmer melder sig, må mindretallets skole- og foreningsliv aktivt støtte og inspirere til den ønskede integration i fællesskabet.

Vi har de sidste år via amter og distrikter søgt at øge samvirket mellem skole og foreningsliv ved aktivt at være med ved indskolings- og forældremøder. Der har været initiativer med foreningsgaver ved første skoledag, gratis prøvemedlemskab i SSF og smagsprøver på koncert- eller teaterforestillinger. Rigtig mange steder ser børnehaver og skoler det som en naturlig og vigtig opgave at få forældrene med i det lokale foreningsliv. Der findes steder, hvor hele forældrekredsen også er medlemmer i

SSF. Men som det fremgår af vores medlemsstatistikker, er det ikke en landsdækkende tendens.

Nu behøver man selvfølgelig ikke være med i den sydslesvigske kulturforening for at kunne kalde sig dansk mindretal, men hvis bundetheden til dansk kultur skal have en lødig forankring, så er medlemskab i SSF og brugen af det brede kulturtilbud en nærmest nødvendig forudsætning. Ikke uden grund har tidligere og nuværende medlemmer af Femmands-/Sydslesvigudvalget anset det som ønskeligt, at forældre i den sydslesvigske skoleverden også er medlemmer af SSF.

På den baggrund, og for at øge synergieffekten mellem forældre og foreningsliv, har SSF holdt det årlige møde mellem skoleforeningens styrelse og vores forretningsudvalg med netop samhørigheden mellem forældre og foreningsliv som hovedtema.

På baggrund af spagaten mellem ønsket om at være for et åbent mindretal, der samtidig værner om sin nationale identitet og integritet, drøftede vi styrkelsen af skoleforeningens og vores fælles interesse i formidlingen af dansk sprog og kultur.

Vi kom frem til, at behovet var der for en styrket integrationspolitik overfor 'de nye' familier i mindretallet, og at det kræver en fælles indsats – i første omgang ved et styrket fælles

kulturfremstød, der hen ad vejen vil blive suppleret med inddragelse af hele mindretalspaletten. Vi var også på det rene med, at den første kontakt mellem forældre og SSF måske lokalt med et programindhold og tilbud, der tiltaler unge familier – gerne med temaer, der forbinder skole og samfund. Vi skal måske hjælpe vore distrikter til målrettet at have et ungt 'skole og samfund'-program til forældregruppen med i bagagen, når distrikterne er med ved forældremøder og indskolingsarrangementer. Vi aftalte ganske konstruktivt, at der nedsættes en arbejdsgruppe med folkevalgte, vore konsulenter og repræsentanter for skoleforeningen til at formulere et koncept for en bred integrationspolitik, der både definerer indhold og de økonomiske rammer for indsatsen.

Det er derfor både nødvendigt og oplagt at spørge landsmødet til råds vedr. omsættningen af en fælles integrationsstrategi overfor 'nye' medlemmer. I har erfaringerne i amter og distrikter. Mange steder er bæredygtige initiativer i gang. Lad os tage en rundspørge ved landsmødet for yderligere gode ideer til udvalgsarbejdet.

Også teater- og koncertudvalget samt kulturudvalget deltog i mødet og orienterede om de mangfoldige samarbejdsprojekter der årligt finder sted mellem børnehaver og især skoler. Musik og børneteater er væsentlige bidrag som SSF formidler til mindretallets børn og unge.

Skoleforeningen og SSF har som sprog- og kulturbærere en fælles opgave og mange berøringsflader. SSF i Sporskifte har derfor naturligt nok givet tilsagn om, at skoleforeningen kan etablere en vuggestue ved siden af Det danske Hus. Og naturligvis bruges børnehaver og skoler som kulturhuse, hvor forsamlingshuset mangler.

Forsamlingshuset om kulturbærer

De senere år har det været muligt for SSF at realisere lokale ønsker om egnede forsamlingshuse. Baggrunden for, at Sporskifte, Bydelsdorf, Slesvig og List har fået tidssvarende rammer for et omfattende foreningsliv, skyldes økonomisk støtte både fra forbundsregeringen og den danske stat foruden danske fondsmidler og private donationer.

For landsmødet må det være interessant, at Slesvighus er genrejst og som en fugl Fønix har rejst sig af asken. I mere end et årti har slesvigernes kulturhusdrømme været genstand for bekræftelse og skepsis. Nu er kulturhuset næsten færdigrenoveret og er center for både foreningslivet, biblioteket, SSW og Flensborg Avis. En positiv foreningshistorie, der kræver en forklaring. At Slesvighus i dag står som en pryd ved indfaldsporten til Slesvig by skyldes især de lokale foreningsfolk, der troede på projektet og ufortrødent fastholdt hovedstyrelsen på ønsket om realisering af Slesvighusprojektet. Første fase af renoveringen klarede vi allerede sidste år; og anden fase med reno-

vering af den lille og store sal var programsat til 2016, hvor forbundsmidler igen ville stå til rådighed. Med Fortunas hjælp blev anden etape allerede klaret i år. Indvielsen af møde- og teatersalen er et sandt lykketræf, der både indeholder 'den enes nød' – det Slesvig-Holstenske Landestheaters uomgængelige behov for et midlertidigt teaterhus og Slesvig bys og Sydslesvigudvalgets hurtige indsats for at sikre både Landestheater en midlertidig teaterscene og det grænseoverskridende teatersamarbejde med bl.a. Møllen i Haderslev og SSF's egne danske forestillinger som en permanent platform. Sidegevinsten for foreningerne i Slesvig bliver, at der om føje år er optimale rammer for distrikter og amtet til formidlingen af dansk sprog og kultur for medlemmer og venner. Og Slesvighus vil også fremover kunne bruges af vore naboer – den nyvundne mindretalspolitiske konsensus, der sikrer godt naboskab i respekt og ligeværd, vil også blive praktiseret i det nye Slesvighus.

I en tid, hvor SSW er gået ind i regerings-samarbejdet i Kiel, og der naturligt er øget fokus på hele mindretallet, gavner det, at vi demonstrerer hjælpsomhed og vilje til, når det er nødvendigt, at arbejde med hinanden og for hinanden. Ikke mindst gavner det den nødvendige mellem-folkelige forståelse i grænselandet, når flertalsbefolkningen kan møde os i vores verden; ikke indenfor murene, men i et ligeværdigt partnerskab.

Det gælder også det nye foreningernes kulturhus i List. List har måttet give slip på egen skole, men foreningerne har kæmpet for fortsat fodfæste på stedet, så børnehaven og voksenliv kan fastholde det særlige fællesskab, der kulturelt og sindelagsbetinget binder os til den danske verden. Det er godt gået! Især fordi denne fastholden i et forsamlingshus helt og holdent er lokale kræfters stædige fortjeneste med vores næstformand i spidsen. Og nok har folkene på Sild fået støtteerklæringer og verbale skulderklap, men knofedt og det hårde slid for et funktionelt hus er helt og holdent egen fortjeneste. Og for at sætte indsatsen i relief: Gode venner og fonde har ydet broderparten af renoveringsudgifterne, og skoleforeningen har bidraget med en brugeraftale, men foreningerne har selv bidraget lokalt med initiativer og vennebidrag, der nærmer sig den kvarte million kroner. Det er løfterigt i en mindretalshverdag, hvor karaktergivningen fra udenforstående kan være hård: forkælet og på første klasse.

Ved indvielsen blev det samtidig fremhævet, at List forsamlings- og kulturhus naturligvis også er åben for mødet med den tyske nabo.

Sammen med Det danske hus i Sporskifte og Ejderhuset er der nu rejst en lille håndfuld foreningsfyrtårne i Sydslesvig, der i funktionelle og moderne klæder vil tjene det samlede foreningsliv i Sydslesvig.

Danevirke Museum

Et andet for mindretallet vigtigt fyrtårn, der de kommende år både vil stråle indadtil i mindretallet og langt ud over grænselandet, er Danevirke Museum. Jeg siger med vilje for mindretallet uden at glemme, at både Danmark og Slesvig-Holsten føler sig forpligtet overfor Nordeuropas største fortidsminde. For nok har SSF fået opgaven at sikre museet ved volden, men sammen med den nye mindretalsudstilling og den kommende status som verdenskultur-arv bliver museet et fælles anliggende for mindretallet, Danmark og Tyskland.

Fundet af porten til Norden og Centraleuropa bag det nedrevne Café Trubergs mure har øget interessen for Danmarks gamle grænsevold; og vores museumsinspektørs arbejde for genrejsning af skanse 14 har øget interessen for hele anlægget. Der er god grund til endnu engang at takke de mange gode kræfter: kommunen Danevirke, amt Slesvig-Flensborg, Gottorp Museum med Carnap von Bornheim som drivende kraft, dansk og tysk militær, der har rejst skanse 14, Museum Sønderjylland, der både ved hjælp af vognsamlingens venner har genskabt en kanonlavet og som via Sønderborg Slot har ydet uvurderlig hjælp ved opbygningen af mindretalsudstillingen. Og ikke mindst endnu engang tak til A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, der muliggjorde opkøbet af Truberg-ejendommen, der lukkede op for fundet af porten i Danevirke.

For mindretallet er den nye mindretalsudstilling et sandt lykketræf. Her synliggøres i veldokumenterede panoramaer med punktnedslag i den enkelte sydslesvigers særlige historie mindretallets faste bindinger til Danmark fra 1864 til i dag. Det er en udstilling mange gæster allerede har mødt med begejstring; og det er en udstilling, der i kraft af Sydslesvigudvalgets projektstøtte for tiden udvikles til et aktivt oplevelsesrum, hvor it-formidling og brugen af smartphones og iPad udvider museumsrummet, så udstillingen bliver suppleret med et væld af spændende arkivmateriale med lyd- og filmklip m.m., så udstillingen med tiden kan formidle en særdeles omfattende og spændende mindretalshistorie. Det er nyland for museumsformidling, der arbejdes med i Danevirke, der også peger mod inspiration og samarbejde med museer i Danmark. Og som noget særligt vil kommende museumsgæster aktivt kunne gå ind i formidlingen på museet og bidrage med deres egen historie.

Danevirke Museum vil sammen med kulturarvsprojektet blive et fyrtårn i mindretalsformidlingen. Det er mit håb, at mindretallet og skolevæsenet kommer til at bruge Danevirke Museum intensivt i opdagelsen af Sydslesvigs særlige danske identitet.

Oplysning om mindretallet

For de ældste generationer i Danmark hører bevidstheden om eksistensen af et dansk mindretal i Sydslesvig til tidligere tiders dannelses-

kanon. Gennem historieundervisning, Grænseforeningens landsdækkende foreningsnetværk og titusinder af sydslesvigske ferieborns årlige tilstedeværelse i danske hjem hver eneste sommer gav de menneskelige og tætte kontakter mellem Danmark og Sydslesvig. Grænseforeningerne og feriebornsarbejdet eksisterer endnu, men slagkraften i formidlingen af mindretallets eksistens og afhængighed af dansk bevågenhed er i dag mindre et folkeligt anliggende end det politiske Danmarks fortsatte ubetingede anerkendelse af mindretallets tilknytning til Danmark. Især mindretallets tætte bånd til folketing og de politiske partier er en trykingsgaranti, der giver mindretallet kræfter til også at virke som kulturelt brohoved mellem Danmark og Tyskland. En opgave, der på baggrund af det øgede grænseoverskridende regionssamarbejde og Slesvig-Holstens øgede interesse for samarbejde med Danmark klart øger mindretallets betydning for den mellemfolkelige kontakt hen over grænsen.

Er den politiske interesse for mindretallet usvækket, så halter det mere og mere med den brede folkelige forankring af mindretallet i den danske bevidsthed. Både Grænseforeningen og mindretallet har de senere år fokuseret på en forstærket oplysningsstrategi uden at have fundet en tilfredsstillende model.

For år tilbage tilbød Grænseforeningen støtte til etablering af en tænketank, der skulle tilskynde til bl.a. løsninger i forhold til oplysningsbeho-

vet i Danmark. Mindretallet vovede på det tidspunkt ikke det nødvendige samarbejde for realisering af en offensiv indsats. Samrådet fik dog nedsat et medieudvalg, der med Flensborg Avis forelagde en informationsstrategi for mindretallet i kommunikationen overfor danske medier og den danske offentlighed. Forslaget indeholdt to hovedsøjler i oplysningsstrategien med vores presstjeneste som PR-organ for hele mindretallet og et journalistisk ledet informationsorgan for mindretallets organisationer. Forslaget strandede på manglende evne til at finde de nødvendige økonomiske midler, der krævedes – og glemtes i kampen for økonomisk ligestilling, der siden maj 2010 krævede hele mindretallets opmærksomhed. Også den på det tidspunkt fortsatte mangel på grundfæstet tillid mellem Samrådets parter bidrog til, at forslaget endte i en skuffe.

Nye tider

Sådan er det ikke længere! Under et fælles møde mellem Grænseforeningens hovedstyrelse og Samrådet blev man enige om, at behovet for en oplysningsindsats om mindretallet både mod nord og syd krævede forenede kræfter. Især efter at SSW deltager i regeringssamarbejdet i Kiel kræves der hurtige og reelle oplysninger, når og hvis mindretallet og dets politik vækker mediernes opmærksomhed. Én for alle, og alle for én-princippet, der lykkedes for mindretallet under 'skolesagen', er særlig påkrævet nu, når både Danmark og Tyskland følger mindretallets nye ageren med opmærksomhed.

Også vores generalkonsul, der på Danmarks vegne opmærksomt og velvilligt støtter mindretallet i det daglige virke, har bidraget med råd og dåd i udviklingen af en nødvendig informationsstrategi for fremtiden. Samrådets informationsforpligtede parter har derfor fundet det gamle strategipapir frem igen, og har lovet hinanden en fælles indsats for realiseringen af ovennævnte informationsstrategi – i øvrigt med håndsslag for tillidsfuldt samarbejde. Også Sydslesvigudvalget anbefalede under årets budgetmøder, at mindretallet fandt fælles forslag for den nødvendige oplysningsindsats. Banen er således kridtet af. Det er mit håb, at jeg allerede i den mundtlige beretning til landsmødet kan anbefale en plan for en fælles informationsstrategi.

Magasinet og Informationspjecer til Folketinget

Sydslesvigsk Forening har i øvrigt sammen med Flensborg Avis søgt nye veje for information omkring mindretallet. SSF har i sin aftale med Flensborg Avis vedr. udgivelsen af Kontakt mulighed for 4 temamagasiner om året. Avisen har i forbindelse med ønsket om øget synlighed af mindretallet foreslået et fælles mindretalsmagasin; en opgave, der for tiden ikke kan realiseres af økonomiske grunde. SSF har derfor valgt at tilbyde vores magasin som tilbud til alle foreninger i Sydslesvig. De første magasiner har set dagens lys og er blevet godt modtaget. Nu gælder det om, at alle organisationer bidrager med stof og oply-

sende beretninger om hvad vi kan bidrage med når det gælder regionssamarbejde, den dansk-tyske forbindelse og samklangen mellem mindretal og Danmark.

Det gælder også informationsarbejdet ved det danske Folketing, som SSF varetager for mindretallet. I et tæt samarbejde med bl.a. SSW udarbejder vores generalsekretær aktuelle informationspapirer til Folketingets medlemmer; samtidig med, at generalsekretæren servicerer de for mindretallet vigtige samarbejdspartnere i Danmark. Vi står således ikke på bar bund, når det gælder oplysning om mindretallet, men står vi sammen, kan vi i øvrigt sammen med Grænseforeningen opnå øget gennemslagskraft – gerne med hele den danske offentlighed for øje.

Den tyske offentlighed

For et mindretal, der lever i to verdener, må informationsindsatsen omfatte begge verdener. Mindretallet har de nødvendige redskaber, når det gælder kontakten til den tyske offentlighed, men også her gælder, at vi kan og skal gøre det bedre. Vender vi blikket sydover, slutter interessen for vores verden gerne ved Kielerkanalen. Men den fortsatte konservative offensiv mod vores parti, når det gælder fritagelsen for 5 pct.- spærregrænsen og de liberales fortsatte angreb mod ligestillingen af vort skolevæsen kræver oplysning og sandhedsorienteret formidling, hvis den lovpriste dansk-tyske mindretalsmodel for grænselandet skal bevare

sin europæiske modelfunktion. En afbalance-ret mindretalspolitik bør ikke kun være et dansk særkende, men også forpligte Tyskland, der med Bonn-erklæringen og de senere tiltrådte europæiske mindretalsforpligtelser har et ansvar for mindretalssikringen i grænselandet.

Den nye regering i Kiel har klart erkendt betydningen for et godt naboskab til Danmark også kræver en progressiv mindretalspolitik. Vi anerkender systemskiftet og bidrager gerne til styrkelsen af det gode naboskab og vil også fremme mindretalsmodellens bærekraft i en europæisk kontekst.

Med genudnævnelsen af Renate Schnack som mindretalsrådgiver har regeringen i Kiel banet vejen for fornyet synergi mellem mindretallene nord og syd for grænsen, der i DialogForum-Norden igen kan mødes fordomsfrit for fælles løsningsmodeller til gavn for udviklingen i grænselandet og det regionale samarbejde.

Mindretalsrådet

Et andet instrument for synliggørelse af mindretallenes betydning for mellemfolkeligt samvirke og styrkelsen af en ligeværdig mindretalspolitik i Tyskland findes i Mindretalsrådet. SSF og SSW repræsenterer mindretallet i det vigtige organ for mindretallenes kontakt til forbundsregeringen. Som dansk mindretal har vi desuden Kontaktudvalget ved indenrigsministeriet i Berlin, der behandler mindretallets særlige anliggender og problemer, men i Min-

dretalsrådet står Sinti-Roma, Sorberne, Friserne og det danske mindretal sammen, når det gælder forsvaret af mindretalsrettigheder og løsningen af mindretalsproblemer. I det daglige arbejde har friseren Thede Boysen som mindretalssekretær været en loyal og kompetent medarbejder. Thede Boysen er tiltrådt en ny stilling i Erhvervs- og trafikministeriet i Kiel, så Mindretalsrådet har ansat sorberen Judith Walde som ny sekretær. Vi glæder os til samarbejdet med hende i rådet; Judith Walde er som aktiv JEV- og FUEV- medarbejder også et kendt ansigt i Sydslesvig.

For Mindretalsrådet gælder det nu at gøre opmærksom på, at Tysklands mindretalspolitik sammen med Danmark, der har førertrøjen i det spørgsmål, kan skabe europæisk opmærksomhed om værdien af ret og rimelighed i omgangen med mindretal. Rådet har en god og konstruktiv dialog med medlemmer af indvandringsudvalget i Berlin. Og for at fremme mindretalsforståelsen arrangerer Mindretalsrådet med jævne mellemrum en parlamentarisk aften i Berlin, hvor mindretalskulturerne demonstrerer deres selvforståelse. I år fejrer vi sammen med sorberne deres 100 års foreningsjubel ved en parlamentarisk aften. I øvrigt samtidig med, at sinti-roma får deres "Mahnmal" for deres holocaustofre officielt indviet i Berlin.

FUEV

FUEV, der har kontor på Flensborghus, har de senere år trods svære økonomiske udfordrin-

ger været en bemærkelsesværdig og aktiv stor-spiller for de europæiske mindretal. Med en intensiv lobbyvirksomhed i Bruxelles, oprettelsen af en tænketank for mindretalsanliggender og et sinti-roma projekt for en bedre integrations- og uddannelsespolitik i Øst- og Central-europa har FUEV bevist, at organisationen er det vigtigste og rette talerør for europæiske mindretal. Et forslag om at bruge den dansk-tyske mindretalsmodel som inspiration for samarbejdet mellem flertal og mindretal i kriseregioner, der støttes af DialogForumNorden, hører til de innovative forslag, der kendetegner FUEV-arbejdet for tiden. Det sidste initiativ finder i øvrigt støtte hos den danske Europaminister Nicolai Wammen, der gerne ser et grænse-landsprojekt, der kan løse op for mindretalskonflikter på Balkan.

Mindretallenes Hus i Flensborg

Sydslesvigsk Forening har sammen med Bund Deutscher Nordschleswiger siden FUEV's oprettelse i 1949 hørt til organisationens trofaste støtter. Med udgangspunkt i netop den trods alt forbilledlige mindretalsbeskyttelse, som Danmark og Tyskland står for i vores grænse-land, arbejder vi sammen med FUEV for at sikre mindretallene i Europa et informationsforum i form af 'Mindretallenes Hus' i Flensborg, der i tæt kontakt med det videnskabelige institut ECMI i Flensborg, kan blive en nyttig livline mellem de europæiske mindretal og den europæiske politiske offentlighed. Både Sydslesvigudvalget og vores Europaminister Anke

Spoorendonk har vist interesse for etableringen af et sådant dokumentationsforum, der sammen med den allerede etablerede tænketank kan bidrage til større opmærksomhed om ordnede mindretalssikringer.

Det lykkelige grænseland

Ved et sommerseminar arrangeret af ECMI for unge europæere, udtalte en tyrkisk deltager følgende: ”I det dansk-tyske grænseland findes utopien jeg har søgt efter. Her er tolerancen en realitet, den behøver ikke længere være en utopi.” At være medarbejder for tolerance og ligeværd mellem flertal og mindretal er en forpligtende opgave, som især mindretalene i grænselandet bør have råd og overskud til at realisere. Må jeg anbefale, at landsmødet tager positivt stilling til FUEV’s og vores ambitioner om etableringen af et ’Mindretalenes Hus’ i C.C. Petersens pakhús ved Flensborghus.

Mindretallets årsmøder og folkemødet på Bornholm

Formandens årsberetning bærer præg af både Sydslesvigsk Forenings og det samlede mindretals store udfordring om mere synlighed nord og syd for grænsen. Det skal ikke skygge for den anden store udfordring, der også fylder i beretningen: hvordan integrerer vi de ’nye’ medlemmer i vores fællesskab? Landsmødet vil som nævnt tidligere i beretningen blive spurgt til råds om ideer og initiativer, der kan fremme samfølelsen mellem mindretallets

medlemmer. Mikrofonen vil gå på omgang i salen for en åben debat.

En af måderne til at fremstå som et frivilligt, men stærkt fællesskab, der har synligheds-effekt langt ind i den danske og tyske offentlighed er nu engang vore årsmøder. En folkefest, der i flere dage forbinder store og små i et fælles engagement for bevarelse og synliggørelse af det danske fællesskab, der er rygraden i vores liv. Vist kan årsmødekonceptet revurderes og udvikles, men årsmøderne er fortsat den urkraft, der samler det mangfoldige mindretalsliv i en offensiv og venskabelig dialog med danske venner og gode naboer. Der er stemmer, der vil sløjfe optøget gennem byerne, der er modstandere mod for mange taler og politiske hilsener, der er fortalere for mere ungdom og mindre tradition. Det er oplagt at tage inspiration og kritik med i overvejelserne for fremtiden – også det har vi landsmødet til! Men at udvikle årsmødetraditionen er netop ikke en afvikling af samme. Slet ikke nu, hvor Danmark genopdager folkefestens betydning for mødet mellem politik og folkelighed.

Sammen med Grænseforeningen har vi derfor deltaget i det store folkemøde på Bornholm, hvor Danmarks politikere møder folket på græsrodsplan. Et ’årsmøde’ som vi også vil deltage i næste år. Vi anbefaler at amterne deltager i næste års folkefest på Bornholm, så vi sammen kan sætte Danmark stævne og levere

den livsvigtige oplysning om, at Danmark har et levende og aktivt dansk mindretal i Sydslesvig.

Sammen med vore årsmøder og en fornyet informationsindsats bliver det den bedste langtidssikring af det danske mindretals bindinger til det danske folk. Opgaven er vores og kun vores, hvis vi fortsat vil holde fast i Danmark, så Danmark også fortsat holder fast i os.

14 Beretning fra Kulturudvalget ved Ingwer Rodenberg Roost

Endnu et år er gået med megen aktivitet på det kulturelle område over alt i Sydslesvig. Der er blevet gjort et stort stykke arbejde i distrikter og amter. Ikke alle arrangementer er blevet lige godt besøgt, og det er beklageligt for dem, som har gjort et stort stykke arbejde for at få dem op at stå. Jeg kan kun opfordre til at fortsætte arbejdet. Succes måles ikke kun i deltagerantal, men også i, hvad der tages med hjem fra arrangementet.

Der er i 2011 blevet holdt over 50 koncerter og foredrag med støtte fra kulturafdelingen, og de har været besøgt af mere end 5.500 personer. En del af arrangementerne er gennemført i samarbejde med SdU, Kirken, Biblioteket og eksterne koncertarrangører. Uden dem ville vi ikke kunne klare at tilbyde et så alsidigt kulturelt program. Der skal derfor lyde en stor tak for godt samarbejde til gavn for dansk kultur og foreningernes medlemmer. Jeg vil her ikke komme ind på alle de ting, som er foregået i Sydslesvig, men der er nogle ting, som bør fremhæves.

Spil dansk

Vi er i 2011 for første gang blevet en spildansk kommune. Det betyder, at der den 27. oktober 2012, som i store dele af Danmark, blev spillet en masse dansk musik mange steder i Sydslesvig. Dagen støttes af Koda og bruges til at bringe danske musikere og dansk musik ud til steder, hvor der normalt ikke kommer leven-

de musik. En skole vandt en koncert, der var musik på Søndertorv og på alderdomshjemmet i Flensborg samt yderligere 6 steder i landsdelen. Det kan godt være lidt overvældende med så mange arrangementer på én dag, for hvilken koncert skal man gå til? Med næsten 1.000 tilhørere i 2011 vil vi dog også i år prøve at være med på spil dansk dagen, og vi håber, at flere skoler og kor vil være med til at spille og synge.

Jazz

Det er med stor glæde, at vi kan konstatere, at vores jazzkoncerter er ved at have opbygget en stabil tilhørerskare. Det er ikke kun de kendte orkestre eller populære genre, som trækker tilhørere, men vi er nået så langt, at også ukendte musikere kan trække et stabilt publikum. Det må jo betyde, at SSF-jazzkoncerter står for gode oplevelser. En stor tak til Knud Ramm-Mikkelsen - hans viden om jazzscenen er uvurderlig og er med til at give et alsidigt og spændende program.

Fyrtårne

Når man ser tilbage på året, som er gået, er der ofte et arrangement, som især huskes. I 2011 var det koncerten med Kim Larsen, som trak fuldt hus og gav mange en god oplevelse. Det ville være dejligt, hvis vi hvert år kunne tilbyde en koncert af en sådan kaliber, men de er økonomisk risikable og vil, hvis de slår fejl og ikke sælger billetter, få betydning for vores

brede arbejde. Koncerten med Kim Larsen gik godt, så den har naturligvis givet os mod på at prøve igen. Så lad os se, om der ikke skulle dukke noget op i 2013. Det er en lang proces at få aftaler og ikke mindst tidspunkter i stand med kendte navne.

Dansk-Tysk Poetryslam

Som noget nyt har vi med støtte fra EU's kulturbro-midler, sammen med BDN og Kühnhaus været med i et projekt, hvor elever fra skoler nord og syd for grænsen i 2 dage har deltaget i en poetry slam-workshop med en afsluttende åben poetry slam. Det giver eleverne en anden tilgang til sprog og kultur, og var en stor succes med ca. 80 workshop-deltagere og 120 til aftenarrangementet. Vi vil prøve, om det kan gentages i år, hvor forhåbentlig flere skoler vil deltage ved en Dansk-Tysk Poetryslam 2.0.

Økonomi og samarbejde

Vi klarede at holde budgettet i 2011, men det er svært, når mange arrangementer og ansøgninger fra distrikter og amter kommer i en lind strøm i løbet af året. Så her kommer et ønske: Hvis kulturafdelingen skal hjælpe, så send ansøgninger og ønsker om hjælp til arrangementer så tidligt som muligt. Reglerne for tilskud fra kulturafdelingen er blevet opdateret og ligger på sekretariatene.

Og så til noget helt andet. Jeg er desværre af

personlige årsager nødt til at stoppe med mit arbejde i kulturudvalget ved det kommende landsmøde. Det var ikke min hensigt og ønske, da jeg overtog formandsposten, at det kun skulle være for så kort en periode, men sådan er livet nogle gange.

Der skal fra min side lyde en stor tak til udvalget og kulturafdelingen for godt og inspirerende arbejde. Vi har nået mange gode resultater i det forløbne år til gavn for det kulturelle kludetæppe i Sydslesvig.

Mødelederen takker for en god beretning og opfordrer til drøftelse og ordmeldinger.

På spørgsmålet om, hvad poetry slam er, bliver der svaret, at poetry slam startede i 80'erne i USA og er en konkurrence med to eller flere deltagere, som digter og på skift fremfører en tekst.

Der bliver også spurgt til erfaringerne med eksterne samarbejdspartnere. Her kunne formanden for kulturudvalget fortælle, at der har været et upåklageligt samarbejde med f.eks. 'Max' og 'Mittendrin' især ved koncerter med danske kunstnerne som f.eks. Medina eller Agnes Obel, som specielt det yngre publikum er interesseret i.

Kulturudvalgets vedtages enstemmigt med håndsoprækning.

16 Beretning fra Teater- og koncertudvalget ved Karin Goos

Teatersæson 2011/2012

Det er med en vis stolthed, men også med en vis portion blandede følelser, jeg ser tilbage på den sæson, Teater- og koncertudvalget nu sammen med publikum næsten har sat punktum for i Sydslesvig. Punktum for et tilbud på 33 teaterforestillinger og koncerter samlet i et flot nyt brochureformat.

Sjældent har vi i udvalget fået så megen positiv respons på sæsonprogrammet, og sjældent har kvaliteten været på et så højt niveau næsten hele vejen igennem brochurens sortiment af blandede bolsjer – og det tillader vi os at være lidt glade for og stolte over i udvalget.

Vi indledte sæsonen med forestillingen „Perler for svin“ i Det Lille Teater i Flensborg, hvor vi sammen med et hardcore publikum bevægede os på kanten af pornografi, og guderne må vide, hvad ellers sammen med Schwanzen Sängers Knaben. Visse grænser blev udfordret, så kom ikke og sig, at vi kun bevæger os i de højere luftlag udelukkende med finkultur.

Nu var vejen banet for den videre sæson. Highlights som ”Mogens og Mahmoud”, ”Rain Man” og ”Henrik og Pernille” kom og gik på scenen på Flensborg Teater. Alle yderst vellykkede forestillinger sendt på turné af Folketeatret i København.

Svalegangens stikkerdrama ”Besættelse” var af høj kvalitet, og hele teatret stod på gloende

pæle, da Poul Morocco og Olé indtog scenen med et stand up show, vi sjældent havde set mage til. Tak til de helt uskyldige publikummer, der var med på legen, da de pludseligt opdagede, de var med i forestillingen. Herligt!

Operaen Don Juan var fremragende og publikum var begejstrede trods den manglende stoleopsætning. Vi havde selvfølgelig siddepladser, men det var ”et tilbageskridt” til de ubekvemme, snævre tribunepadser ene og alene af sparehensyn. Udvalget havde dog fulgt op på et forslag fra vore dygtige hjælpere om at købe puder til stolene, og det hjalp da lidt.

Sæsonens absolutte højdepunkt nåede vi til søndag den 25. marts 2012 på Flensborg Teater. I udvalget vovede vi at satse på at vise tre balletopførelser på samme dag, nemlig Tchaikowsky-Trilogien med Schaufuss-Balletten: Svanesøen kl. 13.00, Tornerose kl. 16.00 og Nøddeknækkeren kl. 20.00. Samtidig havde vi allieret os med teatercafeen, der serverede kaffe og kage i første pause og med Restaurant Borgerforeningen, der stod for en spændende Tchaikowsky menu i 2. pause.

Noget sådant havde man ikke oplevet i Flensborg i mands minde, og vi nåede da også langt ud i medierne med både radio-interview og megen presseomtale. Udsolgt kunne vi desværre ikke melde ud om, men vi solgte ca. 2/3 af billetterne, og meget mere havde vi heller ikke forventet. – En helt igennem vellykket

ballet-maraton med glade publikummer og tre dejlige ballet-oplevelser.

I Husum havde vi Thy Teater på besøg med forestillingen „Nolde“. Et lille, men meget begejstret publikum kunne efter forestillingen se tilbage på en anderledes, men stor oplevelse.

Danseforestillingen „Rhapsody“ fulgte efter i Husum efter flere års pause med danseforestillinger på det sted. Ballet-producenterne havde fået for vane at producere så store forestillinger, at de ikke længere kunne være på scenen i Husumhus. Det havde vi i udvalget flere gange påpeget over for producenterne, og sidste sæson fik vi så endelig igen et tilbud fra Dansk Danseteater, der passede på Husumhus i størrelsen. Igen viste det sig, at der er et publikum til ballet i Husum. Rigtigt mange havde den aften fundet vej til Husumhus.

Efter et lille kiks i Slesvig med forestillingen „Gud bevare Danmark“ havde vi der nogle uger senere en fin aften i selskab med Café Hack i person af Søren Dahl, kendt fra DR P4 hver søndag formiddag. En henvendelse fra Søren Dahl efterfølgende omhandlede et tilbud om at lave „Café Hack i Sommerlandet“ fra Flensborg, men da ferietiden i forvejen er tabu for teater og koncerter i udvalgets regi, valgte vi at sige nej tak. Samarbejdet indebar desuden større udgifter for udvalget end vi kunne forsvare.

De såkaldte forsamlingshusforestillinger i Nibøl, Rendsborg/Egernførde og på Flensborghus forløb tilfredsstillende.

Så alt i alt med ganske få undtagelser var teatersæsonen 2011/2012 en rigtig god sæson, ikke mindst kunstnerisk set.

Antallet af teatergæster er endnu ikke helt gjort op, idet vi stadig mangler at spille sidste forestilling på Flensborghus på fredag - en forestilling, jeg virkelig kan anbefale. Jakob Morild – den flere gange Reumert-nominerede satiriker og skuespiller kommer til Sydslesvig med en fantastisk morsom kabaret. Måske ses vi jo! - Desuden mangler vi de sidste endelige indberetninger fra amtssekretariatene på enkelte forestillinger, men det tyder dog allerede nu på, at antallet af solgte billetter ligger ca. 200 under sidste års billetsalg til teater.

Sønderjyllands Symfoniorkester

På koncertområdet må vi erkende, at vi endnu ikke har fundet løsningen på at optimere tilskuertallet især i Flensborg.

Vi oplever sæsonen igennem Sønderjyllands Symfoniorkester, der gang på gang leverer den ene højt kvalificerede koncert efter den anden, og alligevel kniber det desværre stadig med at mobilisere flere end ca. 250 publikummer per koncert. Faktisk det samme niveau som de sidste 3-4 år. Et nyt udmærket spillested for orkesteret er den ny kongreshal i Husum, hvor

børnejulekoncerten havde solgt 212 billetter, og hvor knap 100 publikummer mødte frem samme sted til et flot, men måske ikke helt så publikumsvenligt koncertprogram.

I Slesvig på A.P. Møller Skolen havde koncerterne med Sønderjyllands Symfoniorkester også meget fine tilskuertal. 205 til koncerten med Michaela Petri og 533 til gymnasiekoncerten. Og i Domkirken havde 214 valgt at opleve SSO med Johannespassion af Bach. Så helt dårligt står det altså ikke til!

Men sidste uges barske udmelding i Flensborg Avis efter en meget dårlig besøgt koncert i Rendsborg med udsagnet: „Det kan ikke blive ved på den måde“ rammer alligevel noget centralt. Selv om en anmelder nok burde nøjes med at forholde sig til musikken, har han alligevel ret i, at det nok er nu, der skal finde en drøftelse sted om antallet af symfonikonserter her i Sydslesvig. Antallet nu ligger i den nærmest historiske aftale med orkesteret om deres forpligtelse over for det danske mindretal i Sydslesvig, og i det årlige tilskud SSF modtager til orkesteret fra ministeriet. Lidt populært kan man sige, at musikken allerede er betalt, bortset fra, at SSF dækker alle udgifter på de koncerter, vi får til Sydslesvig fra Sønderjyderne. Umiddelbart er det ikke en aftale, vi har haft planer om at røre ved.

Programmet med samme antal koncerter for næste sæson er for længst lagt, og brochuren fra Sønderjyllands Symfoniorkester er trykt, men det er alligevel nu, vi skal drøfte, om koncertsæsonen for fremtiden bør skrues ned til et mindre antal - en princip-debat, Teater- og koncertudvalget og Forretningsudvalget bør tage snarest muligt på baggrund af de sidste års erfaringer.

Nu skal en enkelt dårlig besøgt koncert og en avisartikel ikke udløse nogen form for panikløsninger, men debatten skal tages, og allerede nu har vi også en aftale om et møde med ledelsen i SSO, hvor vi sammen skal gennemgå samtlige rutiner omkring hvert koncerttilbud med både lup og tættekam for at se, om der er nye bedre modeller for PR og evt. kortere forretningsveje.

Sidste års spekulationer omkring en mulig sammenlægning af Schleswig-Holsteinisches Sinfonieorchester og Sønderjyllands Symfoniorkester blev efter mange møder, SWOT-analyse samt undersøgelser gennemført af følgegrupper afgjort med et nej til ideen. Det blev derefter besluttet at samarbejdet mellem de to orkestre udvides med flere årlige samarbejds koncerter og et tættere strategisk samarbejde.

PR

Det sker, at vi modtager henvendelser fra koncertgæster, der udtrykker deres store frustration over tilskuerantallet i Tyske Hus. Vi beskyldes jævnligt for ikke at annoncere nok, og vi beskyldes for at være en „lukket klub“, der ikke henvender sig til flertalsbefolkningen. Det er ganske simpelt forkert! Vi forsøger på alle mulige og umulige måder at formidle PR omkring samtlige tilbud fra udvalget i form af annoncer i både Flensborg Avis og Tageblatt, i Moin Moin og andre magasiner, der udgives regionalt, og i alle ugeaviser fra Sønderborg til Tønder op til Kolding. Vi uddeler løbesedler og et stort banner tidligere i Rådhusgade nu på Tyske Hus hænger i 10 dage op til en koncert. Over 80 plakater fordeles så vidt forskellige steder som på de store arbejdspladser i Flensborg, på skoler og i offentlige bygninger, og der reklameres i busserne! Alt sammen meget bekosteligt og på grænsen af det, udvalget kan finansiere.

Alt dette sker i Flensborg og omegn. Konserter, der sendes til andre amter, følges selvfølgelig til dørs af de stedlige amtskonsulenter, der er ansvarlige for arrangementet og PR-delen netop dér. I den del af formidlingen kræver det en rigtig god kontakt og et professionelt samarbejde mellem kulturafdelingen i Flensborg og amtssekretariatene for at opnå den optimale effekt. Misforståelser og brister i det samarbejde går ud over formidlingen og bør helst ikke ske.

På det her sted i beretningen har jeg så lyst til at nævne ordet „ressurser“! I udvalgsarbejdet har vi stor respekt for det ord. Det tager kun ca. tre sekunder at jorde forskellige gode initiativer, samarbejdsideer og tiltag med sætningen: Det har vi ikke ressourcer til! Ordet ressourcer favner bredt! Det kan være alt muligt fra økonomi til fagområder, arbejdstider og antal timer. Nu er det jo ikke ordet, men selve tilstanden, der har givet svære tider for udvalget. Vi oplever forstærket, at der pålægges medarbejderne flere og flere opgaver i det daglige arbejde samtidig med, at der skal spares i enhver henseende. Denne samfundsudvikling rammer alle, også SSF, og selv om der gøres en stor indsats fra medarbejderne, mærker vi en vis frustration over ikke at kunne yde optimalt. Udvalget har til en vis grad lært at arbejde under de betingelser, men der ligger en stor udfordring i at få vendt den tilstand til at udvikle sig positivt.

Børneteater

Teater- og koncertudvalget deltog i weekenden den 27. – 29. april 2012 i Teatercentrums store årlige børneteaterfestival, der denne gang fandt sted i Sorø og Ringsted. Udvalgets medlemmer var alle i Ringsted for at se børneteater og vælge de bedste forestillinger til skole- og børnehavebørn i Sydslesvig. En opgave, vi i udvalget tager meget alvorligt i bevidsthed om, at disse forestillinger er særdeles vigtige for vore børn og en opgave, vi altid har ment, SSF er bedst til at varetage. Desværre kan vi i udvalget se tilbage på et mindre tilfredsstillende

forløb i håndteringen af vort børneteaterudbud især i sidste sæson. Allerede på landsmødet i november blev der udtrykt ønske om, at skolerne og dermed lærerne meget tidligere får en oversigt over de forestillinger, der tilbydes, således at der bedre kan planlægges omkring hvert enkelt tilbud, især hvis det er en forestilling med et alvorligt emne, der bør ledsages af en vis form for for- eller efterarbejde. Udvalget har i den sidste tid desuden fået henvendelser fra en del skoler, fordi de tilbud om børneteater, der sendes ud, kommer så sent, at det næsten er praktisk umuligt for skolerne at tage imod teaterbesøget. Alt dette har vi forsøgt at få rettet op på sammen med kulturafdelingen, og vi er på rette vej.

Desværre har vi samtidig det problem i udvalget, at det trods nyt og bedre system i bogholderiet stadig ikke er muligt per automatik at få fyldestgørende økonomioversigter med tal, der konkret viser, hvor udvalgets udgifter og indtægter bevæger sig i forhold til yderligere indkøb. Af frygt for et lignende underskud som det, vi endte på i forrige sæson, sparede vi, hvor vi kunne, og desværre også på børneteater. 45 forestillinger, der blev set af 3.106 børn var, hvad det blev til i sæson 11/12. Det resulterede så i et større overskud. Det skal dog samtidig nævnes, at flere tilskud, vi ikke længere havde regnet med, ville blive givet, alligevel kom til udbetaling - men så sent på året, at udvalget ikke kunne omsætte midlerne.

Udvalget har nu en lang liste over godt børneteater set på festivalen, som vi håber, der er resurser til at få købt hurtigst muligt og sendt tilbud om rettidigt ud til vore skoler og børnehaver. At det så er et ret uheldigt tidspunkt for kulturafdelingen at handle børneteater netop nu, hvor alle i forvejen ligger vandret pga. årsmøderne og udgivelsen af brochuren er meget beklageligt.

Teater- og koncertbrochuren for 2012/2013 er som sagt på trapperne.

ssf-billetten.dk

Sidste år berettede jeg om det nødvendige i at skifte billetnet, idet omkostningerne ganske enkelt løb fra os på vores In-house system. Vi indledte derefter et samarbejde med den danske billetnet-udbyder, de sønderjyske teaterforeninger, Sønderjyllands Symfoniorkester og mange andre i Danmark med stor tilfredshed benytter sig af. Valget faldt bl.a. på et dansk firma på grund af det sproglige aspekt. Gode aftaler kom på plads og næsten rettidigt til sæsonstart 2011 var ssf-billetten.dk en realitet. Det var nu forbundet med en udgift for kunden at købe en billet, lige som i alle andre lignende systemer, og vi valgte desværre at lade den udgift være synlig for kunden. Det udløste en mindre storm af protester og en enkelt udregning, vi modtog, gav os nærmest skylden for, at vedkommende, hvis han fremover besøgte vores koncerter, som han plejede, måtte gå fra hus og hjem.

Så uha. Vi mistede desværre kunder både ved koncerter og teaterforestillinger af den grund.

Vi lægger nu op til, at den kommende brochure bliver langt mere overskuelig i teksterne og på billetpriserne.

Det Kongelige Teater

I brochuren kan man til vores store glæde se, at Det Kongelige Teater efter flere års fravær er tilbage i Sydslesvig i næste sæson med en forestilling på Flensborg Teater. Stadig større produktioner samt de alt for få forestillinger på turné gjorde det nærmest umuligt i flere år at vise forestillinger fra Det Kongelige Teater i Flensborg.

Spillesteder

Spillestederne, vi benytter os af, er de gamle kendte med deres fordele og ulemper. Inderst i mit hjerte ønsker jeg mig stadig til gavn for alle et dejligt egnet spillested for vore operaer og vore koncerter, men det tør jeg slet ikke sige højt. Der er jo nok andre problemer!

Den kedelige meddelelse i sensommeren om, at Slesvig Teater måtte lukke med øjeblikkelig virkning på grund af bygningens tilstand, gav anledning til et samarbejde med Slesvig by omkring salen på Slesvighus. Den bliver nu sat i stand med tilskud fra Slesvig og fra Sydslesvigudvalgets midler til projektstøtte. Det betyder, at Landestheater fra begyndelsen af sæson 12/13 råder over salen i henhold til

en særlig aftale, men at SSF også får mulighed for at benytte en scene i Slesvig med alle de faciliteter, et teater nu engang har brug for inklusive mørklægning, som alt for ofte glemmes i de fine nye mødesteder, der bygges. Faktisk blev det også glemt her i Ejderhuset og efterfølgende finansieret af Teater- og koncertudvalget. Vi glæder os til at tilbyde forestillinger i Slesvighus igen!

Folketeatret.dk

Sydslesvigsk Forening er af kulturministeriet udpeget til at være medlem af Folketeatret, Danmarks førende turneteaters bestyrelse. En aftale, der går tilbage til den tid, hvor amterne fandtes, og hvor amterne hver især sendte en repræsentant til bestyrelsen. Flere gange har vi fornemmet, at SSF var ved at glide ud af den ordening, og at det i København nok ikke er så indlysende at forstå SSF's behov for den kontakt og den synlighed det indebærer at være med dér. Derfor besluttede vi i samarbejde med Forretningsudvalget at invitere Folketeatrets bestyrelse og ledelse på besøg i Sydslesvig. Det blev et vellykket besøg, og det gjorde et stort indtryk på deltagerne at blive mindet om grænselandets historie og om den dagligdag, vi lever i.

Folketeatret er det teater, der producerer den største andel af de forestillinger, vi ser i Sydslesvig, og kvaliteten har de sidste år været støt stigende. Det er et teater i fremgang med god økonomi.

Grænseoverskridende børneteaterfestival

Et af de grænseoverskridende samarbejder, der bl.a. støttes af kulturdialog og som har udviklet sig til lidt af et fyrtårn i vores region, er den dansk/tyske børneteaterfestival. Inden for festivalens rammer er et nyt spændende projekt under planlægning. Et projekt, der skal finde sted i september 2012 i form af en teaterkaravane samt af produktion, visning og offentliggørelse af en LipDub. Det skal være en del af en PR-strategi i forbindelse med den dansk/tyske børneteaterfestival i 2013. Med i samarbejdet er SSF, BDN, Kühlhaus, Kulturbüro Flensborg og Teatret Møllen.

Teatret Møllen

Teatret Møllen i Haderslev arbejder fortsat på at få status som regionsteater samt etablering af fire mindre filialscener i Sønderjylland og Sydslesvig. Teaterforeningerne inden for Sønderjysk Teatersammenslutning er ikke ubetinget begejstrede for ideen, men er nu blevet enige om at bakke op om projektet med fokus på børneteater.

Danmarks Teaterforeninger (DT)

I SSF er vi medlem af foreningen Danmarks Teaterforeninger (DT), og det er til stor gavn for vores teaterarbejde i Sydslesvig. Udvalget deltager i de kurser, der tilbydes, og mange praktiske problemer løses med hjælp fra DT. Formanden, Lars Salling, har en stærk tilknytning til Sydslesvig og deltager gerne i vore

årsmøder. I Sydslesvig kan vi se frem til, at det store årlige teaterseminar holdes i Campus-halle i Flensborg i november måned i år med deltagelse af ca. 500 teaterformidlere og producenter. Et meget stort arrangement som vi glæder os til at være vært for sammen med DT.

Kære Forretningsudvalg.

Kære Hovedstyrelse.

Efter næsten 8 år som formand for Teater- og koncertudvalget vil jeg hermed gerne meddele, at jeg ikke stiller op til valg på landsmødet i november måned i år. Det har været svært at tage den beslutning, når man nu som jeg brænder så meget for netop det udvalg. Men der skal nye kræfter til, og jeg kan på det varmeste anbefale den rigdom af oplevelser og fantastiske mennesker, man møder på sin vej som formand for udvalget - både fra egne rækker i mindretallet, fra Danmark og fra vore tyske naboer.

Tak til udvalget og Boris og Katrin, og til alle jer, der knokler for at få kulturen ud i hver en krog af Sydslesvig både som arrangører og som praktiske medarbejdere. Husk glæden ved netop det arbejde, selv om det kan være op ad bakke. – Og glem aldrig at kunsten indtager en fantastisk stor og vigtig rolle i vores liv og samfund – også de steder, hvor det kun er få, der møder op.

En kæmpe stor tak til publikum. Vi ses.

De 88. danske årsmøder fejrede vi fra den 8. til den 10. juni 2012 under mottoet "Sydslesvig – en spændende melodi".

I forlængelse af, at man i 2012 fejrede sangens år i Danmark, var vi i udvalget kommet frem til dette motto og ønskede samtidigt at sætte fokus på sang og musik på de sydslesvigske toner, ja alle melodier og facetter af mindretallet, både mol og dur, de enkelte instrumenter og det store orkester også i overført betydning. Det skulle både dreje sig om den enkelte, fællesskaberne, men også om mindretallet som helhed og alle vores toner i hverdag og til fest. Vi synes, at det var et godt motto, som talere og hilsner da også flittigt tog udgangspunkt i.

Den sydslesvigske melodi

For at understrege årets motto valgte vi i udvalget at udskrive en konkurrence om at skrive og komponere en ny "Sydslesvigsang".

Kravene var enkle: en sangbar melodi med en tekst, der skulle genspejle det danske mindretal og tilknytningen til Danmark, til dansk sprog og kultur. En hyldest til Sydslesvig. Noget af en mundfuld, og vi var også spændte på, om der var mennesker i Sydslesvig – og Danmark – der havde mod og lyst på opgaven. Det var der! Udvalget modtog i alt 10 sange med nye flotte tekster og meget forskellige, dejlige melodier. I midten af februar inviterede vi til en åben koncert på Flensborghus, og godt 100 mennesker mødte op for at høre de nye sange.

Da det var tekst og melodi, der skulle bedømmes, var både komponister og tekstforfattere ukendte for alle, også ved selve koncerten, kun kulturkonsulent Boris Erben og undertegnede kendte navnene, men vi var ikke en del af juryen.

Udvalget havde i anledningen sammensat en jury bestående af fhv. formand for Sydslesvig-udvalget Kim Andersen, vores generalkonsul Henrik Becker-Christensen, SSFs formand Dieter Paul Küssner, Jørgen Bruun Christensen, 2. næstformand i Grænseforeningen, fhv. formand for Sprogforeningen Signe Andersen, Åse Pejtersen, medlem af SSFs Teater- og koncertudvalg og Eberhard von Oettingen, skoleleder og medlem af SSFs Kulturudvalg.

Årsmødeudvalget var repræsenteret ved Erik Jensen, Hans Heinrich Johannsen og Christiane Christiansen. En stor og broget jury, så der både var repræsentanter fra Danmark og Sydslesvig - musiksagkyndige og andre med sprog, kultur, politik og historie som baggrund. Det var en stor ære for udvalget, at samtlige inviterede sagde ja til at komme og påtage sig opgaven, som virkelig ikke var let. Herfra skal der endnu engang lyde en tak til jer alle.

Samtidig skal der lyde en tak til Torsdagskoret under ledelse af Rigmor Eybye, der tog imod udfordringen og havde lært alle de nye sange, der dermed alle blev præsenteret på lige vis og på en flot måde.

Efter at alle sange var sunget, udpegede den kompetente jury tre sange til en minislutrunde, hvorefter den endelige vinder skulle bekendtgøres. Det endte dog med to nye sange, da juryen ikke kunne og ville vælge mellem dem. Komponisten var så også den samme til begge sange, så det var måske ikke så sært, selvom de er vidt forskellige. Begge melodier blev komponeret af Bente Stenger fra Frederiksstad.

Vi sluttede aftenen af med at synge vindersangene "En hjertesag" skrevet af Solveig Larsen og "Fra Løven i nord og til Ejderen" skrevet af Alex Carving Ahn og Magnus Werner som fællessang.

I ugerne efter blev der lavet et orkesterarrangement og en indspilning af begge sange. Tak til de dygtige musikere Christiane Schmidbauer, Asmus Winter, Bjarne Stenger-Wulff, Christian Spevak, Niklas Winter, Michael Fecker og Corinna Clausen for sang. Tak til Bente Stenger for et stort stykke orkesterarbejde, til Sascha Urban for alt det tekniske og til Gustav Johannsen-Skolen for lån af aula til optagelserne.

Sangene blev offentliggjort i Flensborg Avis og på SSFs hjemmeside, også som lydfil, der stadig kan høres, hvis man har lyst, og de blev sendt ud som cd til alle skoler, så de kunne øves i ugerne op til årsmøderne.

Vindersangene blev så sunget ved alle årsmødearrangementer rundt om i landsdelen som

to af de fællessange, der skulle synges. Det var en kæmpe oplevelse og nogle dejlige sange.

Vi håber, at de er kommet for at blive, men det er kun et ønske, ikke noget, vi bestemmer til de kommende årsmøder - det var kun 2012. Tilbagemeldingerne har været positive, og det er da også dejligt at have et par fællessange, der handler om os selv.

Plakaten

Udover sange og motto skulle vi have designet en flot og spændende plakat, der svarede til årets motto. Årsmødeudvalget opfordrede fhv. Aktivitetshusleder Katrine Hoop til at komme med forskellige bud på årets plakat. Katrine var med på opgaven og efter et fælles møde, hvor vi blev præsenteret for mange forskellige plakater, fandt vi i en god og kreativ samtale frem til det endelige resultat.

Plakaten bød på noder i forskellige farver, fyldt med liv fra forskellige arrangementer, sat ind i nodelinierne som en lille melodi og med g-nøglen, som symbol på vores kulturkreds og livets lyse toner, som Katrine udtrykte det. De rød-hvide årsmødeballoner og Dannebrog kædede plakaten sammen med årsmødearrangementerne.

Vi var stolte af resultatet, og herfra skal der endnu engang lyde en tak til Katrine for at tage imod opgaven og alligevel være åben overfor alle vore ideer og tanker.

Ved hovedstyrelsesmødet den 20.3.2012 afslørede vi plakaten, og den blev vel modtaget af alle tilstedeværende, og det er altid glædeligt. Til dem, der ikke var vilde med plakaten – hvis der overhovedet var nogen – kan jeg kun sige, som jeg altid siger: Bare roligt, der kommer en ny igen til næste år.

T-shirts

Da vi præsenterede plakaten, overraskede samtlige udvalgsmedlemmer de tilstedeværende med den passende årsmøde-T-shirt, som vi havde på, godt gemt under en trøje, indtil selve plakaten var offentliggjort.

Udvalget overvejede længe, om vi skulle få lavet en årsmøde-T-shirt stik imod det, vi havde meldt ud året før, men motivet var så velegnet, at vi simpelthen ikke kunne lade være. T-shirten kunne bestilles på sekretariaterne og blev solgt til en rimelig pris på 8,50 euro. Alle optrædende fra institutioner og foreninger kunne, ved en fælles bestilling, få T-shirten til 2,50 euro, som tak for indsatsen ved et eller flere af de mange årsmødearrangementer.

Den blev vel modtaget og bestilt af en del optrædende og gæster rundt i Sydslesvig. I alt fik vi solgt 1371 eksemplarer.

I udvalget er vi blevet enige om, at vi fremover bestemmer, om vi skal have T-shirts alt efter plakaten, motivet og egnetheden til T-shirttryk.

Skemaer og budget

Årsmødeskemaerne plejer vi at sende ud umiddelbart efter landsmødet og offentliggørelsen af årets motto. Det lykkedes af mange årsager ikke i år, blandt andet pga. omstilling af computersystemet og ændringer i skemaet, hvilket resulterede i, at vi var sent ude, beklager!

Heldigvis kommer det ikke bag på distrikterne, at der er årsmøder, så der blev planlagt og ønsket og næsten alle deadlines kunne overholdes alligevel. Vi lover bedring og takker for jeres forståelse.

Det er stadig vigtigt, at ønskeskemaerne kommer tilbage hurtigst muligt, og at der meddeles, hvilke aftaler man selv har truffet, så udvalget og embedsværket kan tage højde for det i planlægningen. De endelige kontrakter skal afvikles via sekretariatet mht. kunstnerskat og betaling. Ellers er alle selvfølgelig velkomne til at benytte egne ideer og kontakter mht. underholdning og talere. Folketingets medlemmer og ministre inviteres dog via generalsekretæren og fordeles suverænt herfra i samarbejde med FU.

Som bilag til årsmødeskemaerne sendte vi vores inspirationsfolder med. Det er kun ideer til underholdning, musik og talere, og det er selvfølgelig altid tilladt at komme med andre ønsker.

Forudsætning for, at vi hjælper økonomisk, er kun, at formen bevares, dvs. en familiefest uden taler og hjemstavnsange er ikke et årsmøde i

traditionel forstand og kan ikke afregnes via årsmødeudvalgets budget. Det er der jo ikke noget nyt i, men alligevel.

Ligeledes skal jeg endnu en gang pointere, at refusionsønsker, der først kommer efter at årsmøderne er afholdt, ikke kan opfyldes. Hvis det store budget skal holdes bare nogenlunde, er det vigtigt, at vi får en oversigt fra det enkelte møde, med en klar udmelding om, hvad mødet koster og hvad vi skal refundere / overtage af udgifter.

Weekenden koster mange penge, men vi får alle meget og mange dejlige møder for pengene.

Et nyt skema, der blev sendt ud, var vores evalueringsskema. Vi tager besvarelserne alvorlige og prøver at forbedre de ting, der ikke har været tilfredshed omkring. Det eneste, vi desværre hverken tager imod ønsker om eller har indflydelse på, er vejret, sorry.

Tiden og kommunikationen spiller en stor rolle, derfor er vi også glade for, at vi i hvert fald kan aktualisere vor internetside www.syfo.de under linket årsmøder, så alle kan følge med, også når de trykte programmer er sendt ud. Ellers bestræber vi os på at være hurtigere ude, såfremt det kan lade sig gøre.

Årsmødearrangementer

Den sydslesvigske melodi spillede ved i alt 42 møder rundt omkring i landsdelen, deraf

16 eftermiddags- og aftenmøder om fredagen, 22 møder om lørdagen og 1 møde om søndagen foruden vores 3 friluftsmøder.

Alt i alt har årsmøderne trods regn og kulde samlet 1000-vis af mennesker i løbet af weekenden, der udover at fejre og præge årsmøderne med deres toner og melodier, har kunnet glæde sig over et flot valgresultat og et forestående regeringsskrift med genopretningen af ligestillingen af vores elever. Jeg havde selv i al min letsindighed lovet bedre vejr, når vi nu igen blev 100 pct. værd, men jeg havde ikke taget højde for, at valget af ministerpræsidenten og et dermed officielt regeringsskrift først var fastsat til tirsdagen efter årsmøderne, så der er håb for de kommende årsmøder.

I forbindelse med årsmøderne blev der også afholdt en del andre arrangementer: Der var "New Stars Contest" fredag aften, som SdU og Aktivitetshuset stod for, "Scenen er din" som SdUs ungeudvalg i Lækområdet arrangerede, årsmødehygge og grill flere steder, cykelture og fodboldlandskampe på storskærm, da det ligeledes var EM-tid med Danmark og Tyskland ligefrem i en gruppe.

Vært for udstillingen med "årsmødeplakater op gennem tiden" var Hiort Lorenzen-Skolen i Slesvig.

Desuden var der andagter, orgelkoncert og årsmødegudstjenester rundt om i landet, og hele

weekenden sluttede af med den store fælles FDF-march fra Nørreport med efterfølgende koncert på Søndertorv – noget, man virkelig ikke skulle gå glip af.

Debatmødet

Den politiske situation nødvendiggjorde, at SSW måtte afholde et ekstraordinært landsmøde årsmødelørdag fra kl. 9 til 12 for at få stemt om regeringsforslaget – der var fuld opbakning til landdagsgruppen og den fremtidige politik. Tak til alle de delegerede, der både nåede landsmødet og samtidig deltog i et af de utallige eftermiddagsarrangementer om lørdagen.

Af samme grund måtte det traditionelle debatmødet lørdag formiddag på Flensborghus skubes til kl. 12 og frem til 13.45. I stedet for en efterfølgende frokost, sådan som vi plejer, blev der forud for debatmødet serveret brunch fra kl. 11. På den måde var det muligt at deltage både i debatmødet og i det yderst vigtige landsmøde.

Mottoet for debatten var ”Det danske mindretal set inde- og udefra” og oplægsholderne var SSFs formand Dieter Paul Küssner, der åbnede debatrunden, inden Benny Engelbrecht, MF og formand for Sydslesvigudvalget, Finn Slumstrup, formand for Grænseforeningen, Per Gildberg, formand for Dansk Skoleforening for Sydslesvig og Claas-Frederik Johannsen, SSW-U, fortsatte med deres oplæg. Efter oplæggene var der som sædvanligt mulighed for spørgs-

mål fra publikum, og der var en god og livlig debat. Generalsekretær Jens A. Christiansen fungerede som ordstyrer.

Det var et spændende, fint og godt besøgt debatmøde med gode oplægsholdere. Det var fine fokuspunkter, alle de mange gæster fik med på vejen inden de mange eftermiddagsmøder gik i gang.

Talere

Vi havde igen inviteret repræsentanter fra det politiske Danmark. Ikke alle kunne komme, og vi kunne byde velkommen til færre MFere end ellers, hvilket blandt andet skyldtes skattepolitiske diskussioner i København. Alligevel var Folketinget faktisk pænt repræsenteret til vores møder, hvilket vi kan være stolte af, og det er rigtigt glædeligt. Jeg vil her lige nævne vore ministre og Folketingets formand Mogens Lykkesøft (S), udenrigsminister Villy Søvndal (SF), børne- og undervisningsminister Christine Antorini (S) og transportminister Henrik Dam Kristensen (S), derudover medlemmerne af Sydslesvigudvalget med formanden Benny Engelbrecht (S), Kim Andersen (V), Lotte Rod (RV), Søren Krarup (DF) og Pernille Vigsø Bagge (SF).

Yderligere kunne vi byde velkommen til folketingsmedlemmerne:

Partiformand Pia Kjærsgaard (DF), Martin Henriksen (DF), Alex Ahrendtsen (DF), Flemming Damgaard Larsen (V), Hans Vestager

(RV), Ellen Trane Nørby (V), Lars Chr. Lilleholt (V), Thomas Jensen (S), Edmund Joensen (Færøerne / Sambandspartiet) og fhv. minister Torben Rechendorff (KF).

Det er altid rart at hilse på de mange ministre og medlemmer af Folketinget, der har taget sig tid til at være med til vore årsmøder, bakker op omkring det danske mindretal og dermed er en del af den sydslesvigske melodi med deres politiske taler, hilsner og indsats i København.

Jeg vil igen benytte min årsberetning til både at takke værterne for at have taget godt imod repræsentanterne fra det politiske Danmark, så de har følt sig velkomne og fået gode oplevelser med hjem. Men I er også - igen igen - nødt til at huske på, at uanset hvilken politisk overbevisning den enkelte sidder inde med, inviterer vi alle Folketingets partier og forventer, at der tages pænt imod ude i de mange hjørner af Sydslesvig. Benyt gerne lejligheden til at diskutere eller tag en hyggelig snak hen over kaffekoppen, men alle vore gæster har krav på, at vi som værter opfører os ordentligt og er høflige og gæstfrie. Det skylder vi os selv og hinanden og ikke mindst vores gæster.

Ligeledes har vi glædet os over hilsner og taler både fra generalkonsul Henrik Becker-Christensen, regionsrådsmedlem Jens Møller (Region Syddanmark), Steven Frostdahl fra Svenska Finlands Folkting, overborgmester Simon Faber, næstformand Sebastian Hvid Jedzini fra Radikal Ungdom, kulturudvalgs-

formand Stephan Kleinschmidt fra Sønderborg, redaktør Karsten Madsen, forstander John Østergaard fra Rinkenæs Efterskole, højskoleforstander Mads Rykind-Eriksen fra Rødding, utallige repræsentanter fra Grænseforeningen, Slesvig-Ligaen, Danmarkssamfundet, Friisk Forening og Foreningen Norden. Tusind tak til jer alle.

Fra Sydslesvigs egne rækker kan nævnes SSW - landdagsmedlemmerne Anke Sporendonk, Flemming Meyer og Lars Harms samt SSW-U-erne Jonas Knickmeier, Claas-Friedrich Johannsen og Daniel Mühlhausen, Rektor ved A.P. Møller Skolen Jørgen Kühl, skolelederne Kim Borghus og Christian Schlömer, lektor Maike Lohse, formanden for Sydslesvigs danske Kunstforening Hans Jessen, provst Viggo Jacobsen, pastor Susanne Bramsen Böll, pastor Paul Møller, SSFs formand Dieter Paul Küssner og SSFs forretningsudvalgsmedlem Steen Schröder, SSF-byformand Preben K. Mogensen, generalsekretær Jens A. Christiansen og mange flere.

Desuden havde vi Sydslesvigske talere, der ikke længere lever i Sydslesvig, men som har et tilknytningsforhold til landsdelen og gerne vil sætte et par ord på, hvad der savnes og hvad man eventuelt er glad for at slippe fra, set udefra og på afstand. Midt i og en del af mindretallet er vore ungdomstalere, som vi kunne hilse på. Tak til alle, for taler og hilsner, og en særlig TAK til alle de unge for deres fine indsats, deres flotte taler og mod til at gå på talerstolen.

Blandt de tyske gæster til friluftsmøderne skal der nævnes statssekretær / viceminister Heinz Maurus, kredspræsident Albert Pahl, borgmester Uwe Schmitz, formanden for Friesenrat Sektion Nord e.V. Erik Hassold og stedfortrædende borgmester for Slesvig by Frank Neubauer. Og der var flere repræsentanter fra byerne rundt omkring kom og hilste fra deres fraktion og tog del i møderne.

Afslutningskoncerterne

På baggrund af årets motto havde vi i samarbejde med friluftsmødeudvalgene bestemt os for at holde gratis afslutningskoncerter på pladserne efter det officielle program. Således bød vi på koncerter med Blå Mandag Jazzband, Jordans Drive, Martin Schack Jazzband og Dissing Dissing Las & Dissing.

Koncerterne var rimelig godt besøgt, men vejret var nok skyld i at en del – våde – mennesker valgte at tage hjem og dermed gik de glip af nogle gode og festlige koncerter. Vi vil arbejde videre på ideen om en gratis koncert efter møderne, og tilpasse det officielle program, så møderne ikke varer meget længere end ellers. Eventuelt ændrer vi startstidpunkterne for friluftsmøderne, men det er fremtidsmusik og noget, vi først skal blive enige om i udvalget og sammen med friluftsmødeudvalgene.

Pressen

Vi kan igen glæde os over en god mediedækning op til og ved møderne. Flensborg Avis bød igen på en årsmødeavis til søndagens

friluftsmøder og et stort indlæg i mandagsavisen. Samtidigt var det muligt at gå på avisens hjemmeside og med linket "billedhjul" se billeder fra alle årsmødearrangementer – der er nemlig taget mange flere, end der kan trykkes i avisen. På den måde har man som læser mulighed for næsten at have været med overalt, set i bakspejlet og på mange gode billeder.

Sidst men ikke mindst kunne jeg – og alle andre glæde os over en nedtællingskalender på forsiden af Flensborg Avis i de sidste 10 dage inden årsmøderne og et "velkommen til årsmøderne" som startskud på weekendens mange arrangementer. En i mine øjne god måde til at skærpe opmærksomheden og opbygge forventningens glæden på. TAK.

KONTAKT informerede op til årsmøderne om Sydslesvig og dens spændende melodi. Der var interviews med sangskriverne og komponisten til de 2 nye Sydslesvigsange, plakattedesigneren, og Skoleforeningens underholdningsorkester SKURK, der tog til Odense i dagene op til årsmøderne og gjorde god reklame for den sydslesvigske melodi. Der blev berettet om nye årsmødearrangementer og venskabsforbindelser, gjort reklame for de nye afslutningskoncerter, udstillinger og biblioteksforedrag, fortalt om kulturdagene i Harreslev og desuden var midtersiderne en god oversigt over weekendens program, lige til at folde sammen og putte i lommen. Et flot stykke arbejde og en særlig tak til Bernd.

Evalueringsmødet

Den 18.6.2012 indbød vi traditionen tro til vort årlige evalueringsmøde i Hærvejshuset i Skovby. Foruden de nye evalueringsskemaer, er det altid rart at møde mange af de aktive og få en god snak - det kan papiret ikke erstatte.

Udvalget takkede for enhver indsats, stor eller lille, både til de mange frivillige rundt om i distrikterne og til sekretariatet og embedsværket.

Udvalget havde i år inviteret amtsstyrelsesmedlem i Husum amt Henry Bohm til at fortælle om årsmødet i Husum, deres planlægning, gennemførelse og evaluering. Vi vil på skift lade en lokal starte med at fortælle mere udførligt fra et møde, inden vi går i dialog med alle, får mange gode tilbagemeldinger og konstruktive tilskyndelser. Disse beretninger og forskellige erfaringer kan gavne os alle og udvalgets fremtidige arbejde. Stikord som oplysning både nord og syd for grænsen, for lange hilsner og taler, som ingen lytter til, ressourcer, kommunikation mellem foreninger og institutioner både lokalt og overordnet og fremmødet ved de store friluftsmøder blev flittigt diskuteret.

Der er stadig et ønske om, at tingene falder hurtigere på plads, så programmet for de enkelte møder kunne lægges tidligere. Vi prøver at finde en løsning på problemet, men synes allerede, at hjemmesiden er til stor hjælp. I problem- eller hastetilfælde er det heldigvis

stadig muligt at tage telefonen og få en hurtig afklaring frem for at sende en mail.

Et af dagsordenens punkter var mottoet for årsmøderne 2013, der holdes i weekenden den 7. - 9. juni.

Årsmøderne 2013

Uden at ødelægge vores årsmødeskelet, det, der udgør årsmøderne og er historien bag, er vi klar over, at der skal fornyelse til, hvis vi vil have fat i de kommende generationer af unge og unge familier og årsmødetraditionen skal leve videre, så vi om nogle år kan fejre 100 års jubilæum.

Derfor vil vi først og fremmest gerne i dialog med de unge, med eleverne på vore skoler og mindretallets fremtid. Hvordan holder vi kontakten til de unge, hvad har de med i deres rygsæk og hvordan hjælper vi dem med at skabe en mindretalsidentitet, der holder ud over studentereksamen / endt skolegang. Hvordan det i praksis kommer til at løbe stablen, er vi i gang med at planlægge, og vi har også søgt kontakten til Skoleforeningen.

En anden ting vi gerne vil lukke lidt op for er mødet med de officielle gæster, hvor spørgsmålet blandt andet er i hvor vidt talerne skal have mindre taletid, men mere debattid efterfølgende, for at skabe lidt mere opmærksomhed omkring det talte ord – tidligere end når talen bliver trykt i Flensborg Avis. Det er

noget vi altså beskæftiger os med i fremtiden samt hvordan vi får de lokale deltagere fra fredags- og lørdagsmøderne til at tage til det respektive friluftsmøde om søndagen; her halter det også lidt. Skal møderne starte tidligere, skal der mere oplysning til og skal vi fortsætte med afslutningskoncerterne ved friluftsmøderne? Det er altså ting, vi har oppe at vende.

Hvordan kan vi modernisere årsmøderne uden at forkaste vort traditionelle fundament, blot for at tydeliggøre os og møderne mere, følge med tiden, både i og med medierne og til selve møderne. Det gælder både indadtil og udadtil – mere oplysningsarbejde – for det er ikke længere en selvfølge at dukke op til et årsmødearrangement, vedkommenhed, dynamik og lysten hos alle til at komme og overvære og tage del i denne pragtfulde weekend én gang om året. Årsmøder ingen vil gå glip af, hverken vore egne eller vore venner nord og syd for grænsen. Det gælder også medierne.

Som I kan høre, er der meget at tage fat på i de kommende års udvalgsarbejde og måske kan jeg allerede fortælle mere og bekendtgøre det nye motto til landsmødet i november.

Et par afsluttende ord

Årsmøderne 2012 blev en spændende melodi, som vi spiller videre på i fremtiden. Mange flittige hænder har været på spil, så vi igen kunne afholde vor store fælles fest, som samtidigt er og forbliver et kulturpolitisk statement, vores

”grundlovmøde” med talere, fællessang og underholdning – alt sammen med Dannebrog i spidsen.

Det har været flotte, godt nok til dels meget våde møder under et, efter vor mening, rigtig fint motto, en weekend vi alle kan være bekendt og stolte af. Jeg håber, at vore mange gæster har fået gode oplevelser med hjem og måske har lyst til at synge med på den daglige melodi i Sydslesvig. Derfor skal der afslutningsvis lyde en TAK til alle, der har været med til at gøre årsmøderne til en fantastisk weekend, med gode og festlige oplevelser med gæster, venner og familie.

TAK til hele embedsværket, der har gjort et stort stykke arbejde både før, i selve weekenden og efter årsmødernes afslutning. Det har ikke altid været let, og få har skullet ordne meget, men alligevel lykkedes alt til sidst.

En hjertelig tak til årsmødeudvalget, et dejligt udvalg med en god blanding af fantastiske personligheder, der arbejder i en god stemning og med lysten til det store frivillige arbejde. Jeg er stolt af at kunne meddele, at alle udvalgsmedlemmer genopstiller til landsmødet i november og har mod på endnu et par omgange årsmøder. Men hvis der selvfølgelig er andre, der har lyst til at gå i gang med opgaven, er de velkomne til at stille op, vi klister ikke til vores stole.

Dermed skal min beretning for i år være afsluttet. Den var lang, den blev alt alt for lang, så begrænser jeg (forhåbentlig) min mundtlige beretning på landsmødet – det lover jeg i det mindste at bestræbe mig på.

Jeg takker for tilliden, hjælpen og opmærksomheden og slutter denne beretning med et "på gensyn 2013" til årsmøder, ingen vil gå glip af.

I det forløbne år har udvalget afholdt 6 regulære møder ud over det "løse" i forbindelse med arrangementerne. Vi har desværre måttet tage afsked med vores medlem Kim Olesen, der ikke så sig i stand til at fortsætte i udvalget. Følgende forhold har især haft vores opmærksomhed:

Kunstkøb

Sidste år arrangerede vi en fotoudstilling på sekretariatet med fotografier af vilde dyr i Afrika. Billeder taget af Herdis Halvas-Nielsen efter hendes mange besøg på kontinentet. Vi har efterfølgende bestilt 6 udvalgte, og rigtig flotte, dyrefotos. De står i depotet og venter, indrammede og bag glas, klar til at blive udstillet. De vil egne sig til at hænge samlet på en skole. Vi har derfor kontaktet Skoleforeningen for at høre, hvorvidt man her kunne komme i tanke om en velegnet væg et eller andet sted, men andre er naturligvis også velkomne til at låne billederne. Vi har desuden bestilt 2 naturfotografier på den udstilling, der løber netop nu på sekretariatet med Thomas Wiltrup.

Endvidere har vi anskaffet os 35 alu-billedrammer til vores udstillingsvirksomhed fremover, så vi derved sikrer og beskytter værkerne, samt giver udstillingen et ensartet præg.

Udstillingsvirksomhed

Vi har sporet stor interesse for den fine samling, vi modtog efter Sophie B. Jensen. Således har vi udlånt 6 værker til Skovlund Forsamlingshus, 7 til Duborg-Skolen og 18 til Mikkelberg i forbin-

delse med den aktuelle udstilling på kunstcentret der. Vi har desuden udlånt billeder til Langbjerg Forsamlingshus, Aktivitetshuset, Hanved Danske Skole og det nye kulturhus på Sild.

Vi sporer en stigende interesse for vores samling, ligesom vi glæder os over, at der er flere end tidligere, der henvender sig til os. Dette skyldes måske den positive effekt af, at vi sidste år fik samlingen lagt ud på nettet.

Vandreudstillingen

Vores vandreudstilling med årsmødeplakater fra 1952 til i dag, der sidste år hang på Uffe-Skolen i Tønning, hænger nu flot på Hjort Lorenzen Skolen i Slesvig, og er ajourført, så selv plakaten fra dette år er med. Den nye skoleleder på stedet beklagede sig, da hun erfarede, at hun ikke måtte beholde billederne, hun var nemlig meget begejstret for dem, men de er altså kun til låns, og ellers ville det jo heller ikke være en vandreudstilling. Men flot er de hængt op på skolens vægge hvor mange, både børn og voksne, færdes i dagligdagen, og så må man glæde sig over denne lille visualiserede lokalhistorie gennem det år, man har dem. De skal naturligvis videre, så andre også får dem at se.

Julemærket

Dette års mærke var tegnet af Karina Helledie Vandkrog fra Skovlund. Hun er autodidakt, men har tegnet og malet i mange år. De små figurer, der var på hvert mærke, har hun

døbt "godawlinger". Go'daw er sådan en god jysk måde at møde hinanden på, og en "ling" er en lille finurlig en. Så det blev et festligt og levende ark med julemærke - klare farver og store smil i figurernes ansigter. Desværre er smilet knap så stort, når det gælder salget af mærkerne. Sidste år solgtes ca. 2.000 ark, året før ca. 2.100, mens der i 2009 solgtes næsten 3.000 ark. Det er en bekymrende nedgang, som næppe grunder sig i verdenskrisen, da et ark kun koster 4 euro. Mere opmærksomhed, mere reklame vil helt sikkert kunne vende salgstallene, for også et julemærke er en vare, der ligesom alle andre varer kun omsættes ved opmærksomhed. Som bekendt kommer intet af intet bortset fra lommeuld. Og julemærket skulle jo nødig blive en lommesmerte i stedet for en indtægt til gavn og glæde for det kulturelle arbejde. Et eksempel fra min egen skole A. P. Møller Skolen: Her solgte kontoret 4 ark i 2010 uden at gøre nogen form for reklame. Året efter blev mærket sat på skolens info-board, og salget steg til 10 ark, måske ikke meget ud af mere end 60 ansatte, men dog en betragtelig procentuel stigning. Og så et sidste forslag: Det bør da være obligatorisk at anvende julemærker på al post indenfor Skoleforeningen, SSF og SSW, Flensborg Avis og mange andre steder hvert år i december måned!

Kunstnerkortet

Vi tog kontakt til kunstneren Hans J. Clausen, der har skænket malerier til den nyrenoverede

lejrskole i Vesterled. Han var meget velvillig, og udlånte billedet, der bærer titlen "Foss", til at pryde kortet. Motivet er fra Island, og det indgår i en serie billeder med temaet vand, som senere er suppleret med vand-billeder fra hele Norden samt Tyskland og Bosporus. Hans J. Clausen er fra årgang 1950, opvokset i Slesvig med skolegang på Ansgar-Skolen og Hiort Lorenzen-Skolen. Han er medlem af Billedkunstneres Forbund, og bor i dag i Århus. Vi er meget tilfredse med kortet, og finder det absolut vellykket.

Fotoudstilling på Flensborghus

Den 23. maj havde vi fernisering på årsmøde-udstillingen på sekretariatets gang på Flensborghus. En fotoudstilling – endnu en gang, kan man med rette sige, men med en imponerende helhedsvirkning. Der var desværre ikke mødt ret mange op til åbningen, og de gik glip af en flot præsentation af en udstilling, der er båret af et stærkt engagement i mediet samt en stor personlighed i udtrykket. Det drejer sig om Thomas Wiltrup, der er lærer på Jens Jessen-Skolen, og samtidig et kendt ansigt i Flensborg Avis. Han fortalte om bevæggrunden bag sine billeder og læste digte op, han havde knyttet til hvert enkelt værk. Jeg vil meget anbefale, at man kigger forbi og giver sig lidt tid til at læse digtene og studere fotografierne, der hænger ved siden af hinanden. Udstillingen varer helt frem til oktober.

Til slut en tak for det gode samarbejde i udval-

get og specielt til Kim Olesen, der nu desværre forlader os, jeg håber vi kan finde en erstatning for ham. Også en tak til Lisbeth Kochanski fra Copy- og layoutafdelingen, som har et godt og fast greb i tømmerne, når det gælder alle de praktiske forhold i dagligdagen.

Jon Hardon Hansen: Kan man ikke lave kopier af vandrestillingen med årsmødeplakater, hvis man er glad for den.

Erik Fredens: Det kan man sagtens. Billederne findes i digitaliseret for, så det er ikke noget problem.

Mødelederen takker for beretningen.

36 Beretning fra Danevirke Museum 2010-2011 ved Nis Hardt

På Danevirke Museum kan vi se tilbage på et godt og velbesøgt år, idet godt og vel 18.000 besøgende har besøgt museets udstillinger og forskellige arrangementer.

Nyhederne om udgravningerne af "Porten til Norden" i Danevirkes hovedvold lige uden for museet tiltrækker mange besøgende, der ønsker at få de nyeste oplysninger om udforskningen af det gamle fæstningsværk ved selv-syn. De udgravede murender er for tiden pakket ind, imens mulighederne for at vise porten i en eventuel museal præsentation bliver undersøgt. En anden mulighed er, at jordvoldene over murenderne genskabes med en markering af den gamle gennemgang. Under alle omstændigheder forudsætter begge løsninger fortsatte udgravninger, som det arkæologiske landskontor har planlagt til næste sæson. Vi væbner os med tålmod. Under alle omstændigheder bliver "Porten til Norden" endnu en perle i museets formidling fremover.

På tr-app-erne

Mindretalsudstillingen på første sal "Dansk i Sydslesvig" er kommet på plads og et længe næret ønske om en museal udstilling, der viser og fortæller historien om danskheden, og det danske arbejde i Sydslesvig er kommet på plads og nyder publikums bevågenhed.

Sydslesvigudvalget har givet en rundhåndet bevilling til at udarbejde en digital formidling

af udstillingen, der foregår i samarbejde med specialister og studerende fra Århus Universitet, ligesom der i udviklingsfasen også bliver inddraget brugere - herunder elever fra en af A.P. Møller Skolens profilklasser. Det er noget, vi har fået en aftale med Jørgen Köhl om.

Projektet tager udgangspunkt i udstillingens nuværende formidling, og udnytter de nye tekniske muligheder til at skabe nye formidlingslag og øget inddragelse i udstillingens tema om at være dansk i Sydslesvig. Det skal resultere i bl.a. et program til mobiltelefoner og iPads. Så kan de besøgende se videoklip om genstande eller begivenheder, høre lydclip fra historiske begivenheder m.m. Der er nærmest ikke nogen grænser for, hvad der er muligt.

Hertil kommer udarbejdelsen af et program til integration til sociale medieplatforme som Facebook, Twitter og tilsvarende. Målet er, at museumsgæsterne gennem museets egen digitale platform kan hente informationer og interagere med museumsformidlingen på denne digitale platform - også længe efter, at museumsbesøget i virkeligheden er tilendebragt.

Sydslesvigudvalget blev behørigt informeret om "slagets gang", da de besøgte mindretallet i juli måned. Nu er de første 3 iPads med en dansk version blevet etableret og prøvekøres i udstillingen, og den tyske version er på trapperne.

Danevirkes kanoner

Lørdag den 2. juni holdt Den Slesvigske Vognsamlings Venner åbent hus i Haderslev. Arrangementet handlede for en stor del om overdragelsen af en kanonlavet med forstilling, en model system Fibiger 1834, til Danevirke. Det var noget af det mest moderne på det tidspunkt. I løbet af de sidste 3 år har de frivillige på vognsamlingen arbejdet akribisk med at færdiggøre denne kanonvogn efter omtegninger af gamle planer. Nu var det så vidt! Under tegnede fik overdraget kanonen og blev af udrustet med ladestok og kugler, hvorefter den komplette kanon med firspand blev kørt à la Daumont gennem Haderslev, dvs. med ryttere i stedet for kusk og ledsaget af sortkrustskytter i uniformer fra 1864. Vognsamlingens gæster dannede en lang hale som bagtrop bag kanonen. Intet under, at optoget vakte stor beundring i byen, der netop var i gang med at afholde Hertug Hans-dagene.

Kanonen ankommer fredag den 14. september i Danevirke og bliver i første omgang udstillet i vort udhus, indtil den i løbet af næste år skal gøre tjeneste på den gamle danske skanse 14 i vor arkæologiske park.

Det har været en lang proces: I 2004 startede vi med at indsamle penge og undersøge mulighederne for at få bygget denne kanon. Men nu er det altså så vidt!

International IJGD-ungdomslejre

I juli måned var der rigtig meget liv og glade dage på Danevirke. Ud over de særdeles mange interesserede besøgende, vi har talt næsten 3.000, boede og arbejdede der en gruppe unge på 16-24 år fra "Internationaler Jugendgemeinschaftsdienst – IJGD" på museet.

De 16 unge var fra 8 forskellige lande spændende fra Østasien over Sydeuropa til Nordvesteuropa.

Ungdomslejren på Danevirke blev til på initiativ af det Arkæologiske Landskontor og Danevirke Museum og blev bakket op af en lang række institutioner og myndigheder.

Det tyske forbundsværns lokalforsvar stillede store telte og feltsenge til rådighed, Slesvig-Flensborg Amt stillede grej og minibus til rådighed, vort lokale SSF-distrikt lagde køkken og opholdsrum til. Mad sørgede de unge selv for, ligesom de hver for sig har betalt en overkommelig egenandel i transporten til og fra Danevirke.

Hovedlæsset rent økonomisk trak delstaten Slesvig-Holsten via projektet "Investitionsprogramm Kulturelles Erbe". Desuden var der stor hjælp at hente ved både Amt Haddeby og Dannevirke kommune, der ydede rundhåndede tilskud til de unges kulturprogram, ligesom kommunen var vært ved flere arrangementer.

Ungdomslejren varede 3 uger fra den 21. juli og frem til den 11. august.

I den periode har de unge sat skanse 14 og en række veje og stier i stand samtidig med, at de også vil have stiftet bekendskab til grænselandet, det moderne Tyskland og selvfølgelig også til mindretallet.

De oplevede på udflugter i området og til Danmark gennem selvsyn, hvordan hverdagen former sig her, og de fik en masse at vide om mindesmærker og mindesmærkepleje lokalt, bl.a. bestræbelserne på at få Danevirke og Hedeby anerkendt som Unesco-verdenskulturarv.

IJGD- lejrene dækker hele spektret: politik, kultur, medier og andet - sammenfattet under overbegrebet politisk-demokratisk dannelse, kulturel indlæring og praktisk-interkulturelt samvirke.

Gennem opholdet i IJGD-lejrene tager de unge erfaringer med hjem, der holder hele livet - ikke mindst om de ret så mange sprog, der tales i vort grænseland.

Arrangørerne har kun lovord til overs for det fine og gnidningsløse samarbejde omkring ungdomslejr-projektet, der måske kan udvikle sig til at blive tilbagevendende begivenhed på Danevirke og i Hedeby.

Pratikanter

I maj og juni var Elgin Windmüller på 23 år fra universitetet i Kiel, hvor hun læser tysk og skandinaviske sprog, på museet som praktikant. Her fik hun behørigt indblik i museets og museumsinspektørens faglige hverdag. Praktikummet er en brik i hendes uddannelsesforløb. Hun blev slæbt med til møder og samtaler både nord og syd for grænsen. Hun så en række museale og kulturelle institutioner i det grænseoverskridende museumslandskab, som Danevirke Museum er en del af. Hun er rigtig dygtig og var også til stor hjælp i forbindelse med at organisere ungdomslejren, som hun valgte at deltage en uge i.

Oldgranskernes selskab

Den 30. august fik museet besøg af det internationale borgforskerforum Chateau Gaillard. Selskabet Chateau Gaillard blev stiftet i 1960 af en forsamling af fremtrædende, europæiske borgforskere, historikere og arkæologer, der mødtes i Les Andelys tæt ved ruinerne af Richard Løvehjertes borg fra ca. 1200, Chateau Gaillard i Normandiet. Lige siden har der hvert år været afholdt møder på skift i de forskellige medlemslande, som omfatter Frankrig, Storbritannien, Irland, Schweiz, Østrig, Holland, Belgien, Luxemborg, Tyskland og Danmark.

Formålet med konferencen er gennem studiet af borge og fæstningsværker og deres rolle i samfundet at nå til en større forståelse af middelalderens samfund, og at belyse ligheder og forskelle mellem udviklingen i Euro-

pas forskellige egne med hovedvægt på Nord- og Vesteuropa.

I dette års konference, der fandt sted i Aabenraa, deltog ca. 80 deltagere fra 17 forskellige nationer for at se på en lang række fæstningsværker på begge sider af grænsen. I sli-området gik turen til Gottorp, Hedeby og til Danevirke, hvor museumsinspektøren gjorde rede for det største fæstningsværk i Skandinavien, Valdemarsmuren og "Porten til Skandinavien" i den gevaldige kampestenmur fra 737.

Mange andre gæster

Bare for at nævne nogle af vore andre gæster i flæng:

Danmarks Ambassadør i Berlin, Per Poulsen Hansen med frue kiggede forbi, da de i slutningen af januar besøgte Sydslesvig. Ambassadøren havde rosede ord tilovers for museet og takkede for en interessant rundvisning på Danevirke og i mindretalsudstillingen, der ifølge ambassadøren udmærker sig ved både overskuelighed, bredde og koncentration og som gav ny viden og inspiration.

Danevirke og museet er sådan set naboer til den store militære lufthavn Jagel, hvor Aufklärungsgeschwader 51 "Immelmann" er stationeret. Lige som mange andre militære enheder, danske såvel som tyske, er også de at finde på Danevirke til bl.a. kurser i militærhistorie, som museet jævnligt er involveret i. Lidt specielt var måske Commodore Knittelmeiers ønske om,

at hans kommandostab efter en rundvisning måtte holde møde på museet her i foråret. Det var de selvfølgelig velkomne til.

Er det muligt, lægger museet og distriktet gerne mødelokaler til, som for eksempel også til Haddeby Amt, der holdt udvalgsrunde på museet med kaffe og kage i juni.

I midten af juli kom den danske vikingeflådes flagskib Havhingsten fra Glendalough til Slesvig for at deltage i det store skibsstævne i Hedeby. SSF var vært ved rundvisning på Danevirke med efterfølgende servering af kaffe og kage til de ca. 60 besætningsmedlemmer.

Og når arkæologi- og danskstuderende fra München og Amsterdams universiteter er på ekskursion til Danmark, er det kun en selvfølge, at der gøres stop ved Hedeby og ved Danevirke på grænsen til Skandinavien.

I de sidste år har Aarhus Universitet, Moesgård afholdt deres uddannelsesgravning i Fysing på nordsiden af Slien. Her udgraves der tomter af langhuse, en bemærkelsesværdig hal, grubehuse og indhegninger. Med et spændende fundmateriale, der viser, at bebyggelsen har været en vigtig i den tidlige vikingetid, sådan som den lå centralt i det gamle voldsystem, godt beskyttet bag det massive spærreværket ved Rævsholm med Østervolden mod øst og Hedeby og Danevirkes Hovedvold mod vest.

De arkæologistuderene, der både kommer fra Danmark og andre nationer, besøger selvfølgelig også Hedeby og Danevirke under uddannelsesgravnings-forløbet for at høre om disse vigtige oldtidsminder.

Andre gæster kommer til Danevirke for at beskæftige sig med landsdelens historie i 1800-tallet. Som for eksempel personalet fra det nyoprettede ledelsessekretariat for Region Syddanmark i Vejle, der lagde turen forbi sammen med museumsinspektør Inge Adriansen for at opsøge de gamle slagmarker og lokaliteter, der står i forbindelse med krigen i 1864.

Publikationer

Der udgives jævnligt artikler om Danevirke i en række danske og tyske fagtidsskrifter. Det sidste års tid har der selvfølgelig været fokus på porten i hovedvolden. Derimod er det lidt sjældent, at viden om volden når længere ud. En interessant undtagelse var en artikel om Danevirke i decembernummeret af det franske fagtidsskrift *La a'archéologie* med titlen "Le Frontière viking", vikingernes fæstningsværk, der havde en fin henvisning til SSFs museum.

Her skal også nævnes en flot artikel om Danevirkes natur i den nys udkomne naturguide „Naturführer durch Schleswig-Holstein, Band 3“, der beretter om det enestående fredede naturområde, som strækker sig fra strandenge ved Sliens bred over morænebakker, egekrat-

skov og hedeområder over til Treneåens flodmarsker. En strimmel land med plads til mange truede planter og dyr, der har holdt til ved Danevirke lige siden den grå oldtid.

Jørgen aflægger beretningen på vegne af Leif Volck Madsen, der desværre ikke kan være til stede.

Året er gået godt i det humanitære udvalg. Vi har ikke haft nævneværdige problemer at slås med, og der har jævnt hen været god tilslutning til arrangementerne. Vi sørger så vidt muligt for, at vi altid har en rimelig deltagerbetaling ved de arrangementer, der er dyre at afvikle, så vi altså ikke nøjes med at give penge ud, men også sørger for, at der kommer lidt penge den anden vej. Og så tillader vi os at gå ud fra, at så længe bogholderiet ikke gør indsigelser, når vi kommer med vore regninger, så må det være, fordi vi har holdt os inden for rammerne af det acceptable.

Ældreklubberne

Om ældreklubberne rundt om i Sydslesvig er der det at sige, at de fleste af dem støt og roligt arbejder videre i det tempo, de har fundet ud af passer godt til deres behov. Der er store klubber, der mødes stort set hver uge eller i hvert fald hver 14. dag. De har program til hvert eneste møde; der er godt fremmøde, fordi de bor med en rimelig kort afstand til hinanden, så de let kan komme sammen. Andre steder bor vore ældre medlemmer imidlertid mere spredt, og så er mødefrekvensen naturligvis heller ikke så høj.

I sidste års beretning afstod vi fra at sige præcist, hvor mange klubber vi havde på det tids-

punkt, men det blev dog antydnet, at det nok var nogenlunde det samme antal som året før. Nu kan vi se, at vi nok må notere en mærkbar nedgang i klubbernes antal. Det skyldes nok først og fremmest, at de, der i deres yngre dage var vant til at søge fællesskab i alle mulige former for foreningsliv, de er ved at være borte, og de generationer, der nu træder ind i pensionisternes rækker, de har ganske andre vaner, grundet på, at de i mange år har haft ganske andre sociale og arbejdsmæssige forhold at fungere under. Livsmønsteret har simpelthen ændret sig gennemgribende, efterhånden som efterkrigstidens velfærdssamfund er slået igennem.

Ellen Steen, der i november 2011 lukkede og slukkede i en af de ældste klubber i Flensborg – Sonja-Lehfeldt-klubben – fortalte til en journalist i sensommeren 2011: ”Da jeg overtog klubben for 16 år siden, var der 40, der jævnligt mødtes, og i dag er der kun ganske få tilbage. Mange er døde, andre er flyttet bort, og andre er blevet så skrøbelige, at de ikke længere går mere ud end højst nødvendigt. Og ingen behøver jo at slås med kedsomhed derhjemme, for fjernsynet underholder jo døgnet rundt, hvis det er det, man ønsker.” Et par måneder senere blev klubben nedlagt; nu skal det retfærdigvis også siges, at der var opstået problemer med mødestedet (svamp i huset) – men de få, der var tilbage, kunne uden problemer overflyttes til naboklubben Skt. Jørgen. Det ser således ud til, at antallet af velfungerende klubber er kommet ned på nogle og tredive, hvor vi for 2 år siden

havde 45. Det er der nok ikke så meget at gøre ved. Er der ikke brug for klubberne mere, så må vi tage det til efterretning og så se, om det er noget helt andet, vi skal til at gøre fremover.

Medarbejderudflugten

Den årlige medarbejderudflugt, som det humanitære udvalg normalt indbyder til sidst på sommeren, havde imidlertid rekordstor tilslutning. Denne tur skal ses som udvalgets tak til de mange frivillige, der året rundt tager ansvar for, at klubberne mødes, sørger for program og laver kaffe m.m. Turen gik den 25. august 2011 til Sønderborg, først til et besøg på Sønderborg Slot, dernæst til kaffe og rundvisning på Alsion og endelig til middag på Vemmingbund badhotel. En rigtig god tur, som alle var glade for og satte pris på.

Amtsfesterne

De 3 fester, som amterne indbyder til sædvanligvis i oktober måned, og som er organiserede af konsulenterne og sekretariatene, er veltilrettelagte og efter deltagerantallet at dømme også meget populære. Et tilbagevendende "problem" forekommer underholdningen dog at være. Mange af de små grupper, bestående af 1 eller 2 personer, der i Danmark tilbydes underholdning med sang og musik ved tilsvarende arrangementer, kan simpelthen ikke bruges hos os! Ikke i Flensborg og da slet ikke længere sydpå, hvor vore medlemmer hverken er fortrolige med gamle danske revy

viser eller med giro 413's udødelige repertoire. Amatørgrupperne er udmærkede, men de professionelle 1-mands- eller 2-mandshære er som oftest direkte pinlige.

Sidste år efterlyste vi aktiviteter i amterne på Vestkysten; nu er de kommet med, og det er meget fint. Tre fine tilbud i 2012 – det er virkelig godt.

Folderen

To gange om året udsender det humanitære udvalg sin folder med det samlede program til samtlige SSF+60 medlemmer i hele Sydslesvig. Det er en dyr fornøjelse, men vi får mange tilkendegivelser af, at folderen bliver nærlæst, og at der ud fra den bliver sat krydser i kalenderen.

Efter sommerferien 2011 begyndte vi med følgende arrangementer:

Den 7. september gik turen til Sild. Med bussen på toget over dæmningen først sydpå til Hørnum, hvor man indtog et Fischbrötchen e.l.; så nordpå igen via Kejtum, hvor vi så de danske lokaliteter dér og fik en god kop kaffe af de meget aktive og gæstfrie SSF-folk, samtidig med at vi hørte om deres liv og færden. Så videre op til List, hvorfra vi – efter middag for egen regning hos Gosch - returnerede til Flensborg via Rømø. På denne tur samt på forårets tilsvarende tur var Günther Prieß en fortræffelig og meget kyndig guide.

Den 14. september var der foredrag på Flensborghus ved Jógvan Isaksen om færøsk litteratur. Det var i samarbejde med nordisk informationskontor.

Den 28. september hørte vi Agner Frandsen fra Ribe fortælle om og vise billeder fra en rejse på Færøerne sammen med maleren Sven Havsteen-Mikkelsen.

Den 26. oktober fulgte vi med Karl Kring til den modsatte ende af verden – på en flot rejse til Argentina.

Den 9. november fortalte Karin Knudsen fra Humble om bestræbelserne på at redde hvad reddes kan i den gamle danske koloni Trankebar på Indiens kyst, og så sluttede vi efteråret af med

Adventshygge den 7. december – en eftermiddag som Roland von Oettingen havde tilrettelagt sammen med nogle unge TenSingere og Thomas Hougesen fra Menighedernes Børne- og Ungdomsarbejde (MBU).

2012 tog vi derefter hul på første halvår:

Den 18. januar fik vi besøg af fhv. kirkeminister Torben Rechendorff, der muntert og med megen både alvor og lune fortalte om sit politiske liv, om sit liv som præstemand og om sit mangeårige engagement i Sydslesvig. Det var ikke kedeligt at høre på.

Den 15. februar fulgte et foredrag ved forfatteren Egon Clausen, som på Centralbiblioteket – det sted vi tyr til, når Flensborghus er optaget – fortalte om sin opvækst i sit meget missionsske Vestjylland. Det spændende var, at han på samme tid både tog afstand fra det og vedkendte sig sin gæld til det.

Den 4. marts stod der noget Carl Nielsen, lidt mere Holberg, men mest 3 dygtige skuespilleres respektløse omgang med det nationale arvesølv Maskerade. Det var en forrygende morsom forestilling, som kulturafdelingen havde skaffet til veje.

Den 14. marts viste Torben Kvist, vores lokale globetrotter, billeder fra en rejse til Yemen, som blev foretaget på et tidspunkt, hvor det endnu var nogenlunde fredeligt at rejse i 'det lykkelige Arabien' – den tid er jo forbi!

Midt i april stod der en uge på højskole på programmet – mere om det senere.

Den 25. april indbød vi til et besøg Akademie Sankelmark. Efter et overdådigt kaffebord fortalte stedets unge direktør Chr. Pletzing med megen lune om akademiets historie og om dets nuværende aktiviteter. Et morsomt besøg, som mange var glade for, da de faktisk aldrig havde været inden for dørene på dette sted, som vi jo har et lidt ambivalent forhold til.

Den 9. maj sluttede Wilhelm Klüver så foredragssæsonen af med en fortælletime primært om sit liv i skolens tjeneste, men også om noget af det, der fulgte af engagementet i SSW.

Endelig **den 6. juni** gik turen til Esbjerg. Også denne gang med en stopfyldt bus via Tørskind grusgrav med bl.a. Robert Jacobsens store jernskulpturer, - til Esbjerg UCSyd med Esbjerg-evangeliet, det kæmpestore vægmaleri, - til Hjerting kirke med den enestående udsmykning, - til skulpturerne Mennesker ved Havet og retur til Flensborg via Agerskov kro. Det er så tanken, at denne tur skal gentages i august.

Højskolen

Højskoleopholdet blev lige nævnt. Det fortjener dog en nærmere omtale, idet det virkelig er blevet en populær sag. For 6. år i træk indbød det humanitære udvalg til en uge på en højskole. Udvalget gør sig hvert år store anstrengelser for via fonde at finde midler, så vi bliver i stand til at finansiere et generelt nedslag i forhold til den danske pris, samt også at kunne yde et ekstra tilskud i særlige tilfælde. Det er indtil videre lykkedes over al forventning, og vi håber selvfølgelig, at vil kunne blive ved med at finde fonde, der synes, at det er en god idé at støtte sådanne højskole-ophold. Opholdet i år var henlagt til Rude Strand Seniorhøjskole, og her stemte det hele: Programmet var spændende, atmosfæren på højskolen god, ja nærmest hjertelig, maden fremragende og værel-

serne veludrustede og behagelige. Det kunne simpelthen ikke være bedre, og *Højskolen Marielyst* på Falster har lovet, at de vil forsøge at gøre det lige så godt for os næste år.

Værestedet

Værestedet på Flensborghus fungerer stadig uden nogen decideret leder; de omkring 20 brugere skiftes til at sørge for kaffe m.v. til hinanden; og det går godt, og de har det rigtig hyggeligt, men det er altid svært for nytilkomne at finde sig til rette blandt disse kort- og billardspillende mennesker. En billardspiller mere kan der altid blive plads til, men det er straks vanskeligere ved kortbordene. Fra udvalget kigger vi ned til dem i ny og næ om tirsdagen, når de samles, men alt er altid under kontrol, og Meike i køkkenet er altid en stor hjælp for dem.

Pensionistgymnastikken

Edel Linke passer fortsat sine gymnastikhold og måtte endda udvide sit forårshold med yderligere 10 timer. Dejligt at interessen stadig er lige stor for at få rørt de til tiden lidt rustne led.

Seniordansen

Og Signe Andersen kan heller ikke klage over manglende tilslutning til Seniordansen. Der er til tider så mange dansere på gulvet, at man er glad for, at der er højt til loftet i salen på Flensborghus, da luftfugtigheden ellers ville nærme sig mætningspunktet.

Vandringer i grænselandet...

...foregår både nord og syd for grænsen, og de bliver afviklet med mellem 20 og 25 deltagere næsten hver gang. Mindst 8 ture om året bliver det til i et adstadigt tempo; mellem 5 og 8 km er distancen normalt, så det er ture, de fleste uden problemer kan klare. Når vi efter sommerferien indbyder til en smuk tur nede omkring Lindau-næs ved Slien, så bliver det faktisk lidt af et jubilæum, idet det så er den 50. tur, som Torben Kvist har tilrettelagt i det humanitære udvalgs regi.

Voksenundervisningen

Her har Kirsten Jensen i flere år tilbudt undervisning i **russisk for pensionister**. En del har været med fra begyndelsen, og holdet er avanceret til fortsætterhold, som trøstigt går videre i den nye sæson. Er der interesse for det, vil Kirsten Jensen starte et nyt begynderhold her til efteråret.

Ligeledes i voksenundervisningens regi er der to hold **Aktive Pensionister**, der kører med et kursusforløb på 10 x 2 timer hvert halve år. Det er især arbejdet med kultur og samfundsforhold, der optager disse hold, som ledes af Eva Schröder og Leif Volck Madsen. Der er p.t. ventelister til begge hold, men kommer der tilstrækkeligt mange på denne liste, vil vi forsøge at oprette et yderligere hold.

Endelig skal nævnes **støttekredsen ved ældrecentret** i Nerongsallé. Det er denne gruppe

mennesker, der møder op på centret og giver et nap med i utallige sammenhænge, så beboerne oplever, at der er nogle, der har tid til at snakke og hygge; desuden hjælper de til ved arrangementer og tager sig af mange af de ting, der kan være med til at sætte lidt kulør på tilværelsen for centrets beboere. Det er Kæthe Kühl, der sammen med centerledelsen tilrettelægger dette arbejde, som i høj grad værdsættes af både beboere, pårørende og personale.

En stor tak til udvalgets medlemmer for godt og inspirerende samarbejde og især tak til udvalgets sekretær Helga Dittrich på bysekretariatet, der med stor tålmodighed tager sig af alt det grove.

STATISTIKKER

Medlemstal
Medlemsbevægelser
Alderspyramider
Mødestatistik
De tilsluttede organisationers
medlemsstatus

Medlemstal 2011

	01.01.11	01.04.11	01.07.11	01.10.11	31.12.11	01.09.12
Flensborg by	4.157	4.143	4.174	4.216	4.201	4.238
Flensborg amt	3.236	3.261	3.261	3.309	3.298	3.312
Sydtønder amt	1.137	1.136	1.157	1.157	1.163	1.182
Husum amt	1.060	1.066	1.073	1.092	1.111	1.124
Ejdersted amt	544	542	538	542	549	518
Gottorp amt	1.786	1.788	1.793	1.796	1.787	1.759
Rendsborg/Egernførde amt	1.378	1.373	1.385	1.414	1.424	1.429
Sydslesvig i alt	13.298	13.309	13.381	13.526	13.533	13.562
Friserne	613	613	611	605	604	608
I alt	13.911	13.922	13.992	14.131	14.137	14.170

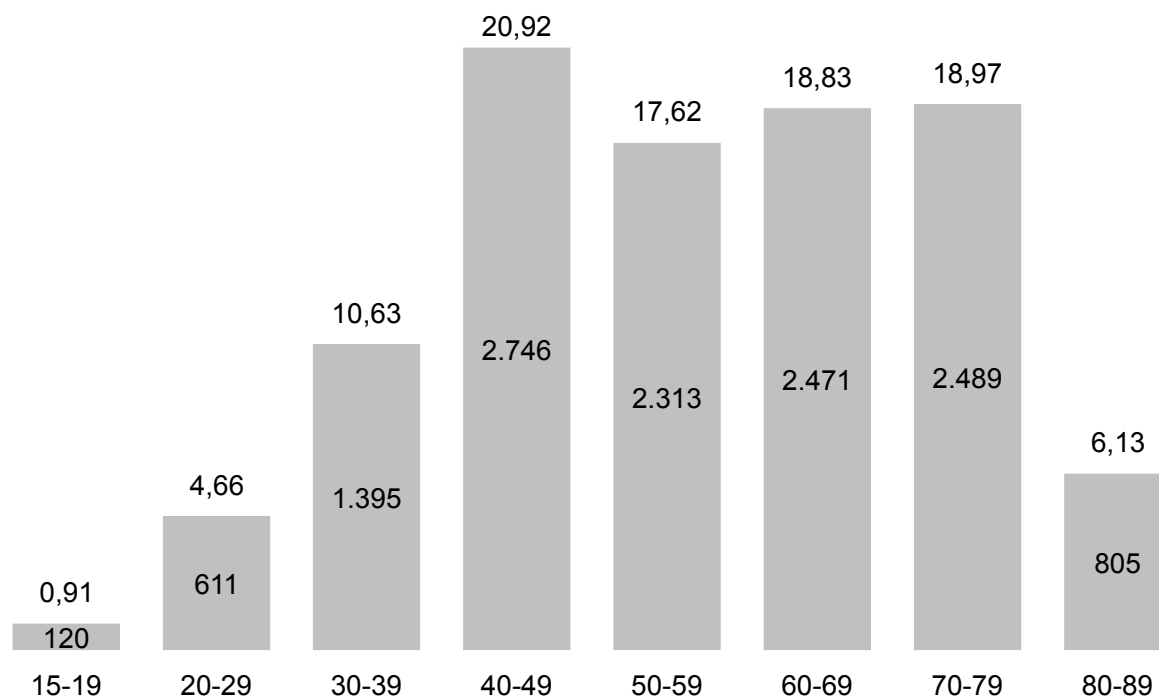
Medlemsbevægelser 2011

	Nyoptagelser	Afgået ved døden	Flyttet nordpå	Flyttet sydpå	Flyttet ukendt	Anden årsag	Ingen betaling	Afgang i alt	01.01.2011	31.12.2011
Flensborg by	274	59	8	2		82	65	216	4.157	4.201
Flensborg amt	167	40		1	4	29	34	108	3.236	3.298
Sydtønder amt	54	8				23		31	1.137	1.163
Husum amt	81	11				23	8	42	1.060	1.111
Ejdersted amt	29	10				16		26	544	549
Gottorp amt	82	30	2		2	43	9	86	1.786	1.787
Rendsborg/Egernførde amt	98	6	2	3	2	34	5	52	1.378	1.424
Sydslesvig i alt	785	164	12	6	8	250	121	561	13.298	13.533
Friserne	8	11				6		17	613	604
I alt	793	175	12	6	8	256	121	578	13.911	14.137

Antal børn under 15 år i forbindelse med husstandskontingent pr. 01.09.12

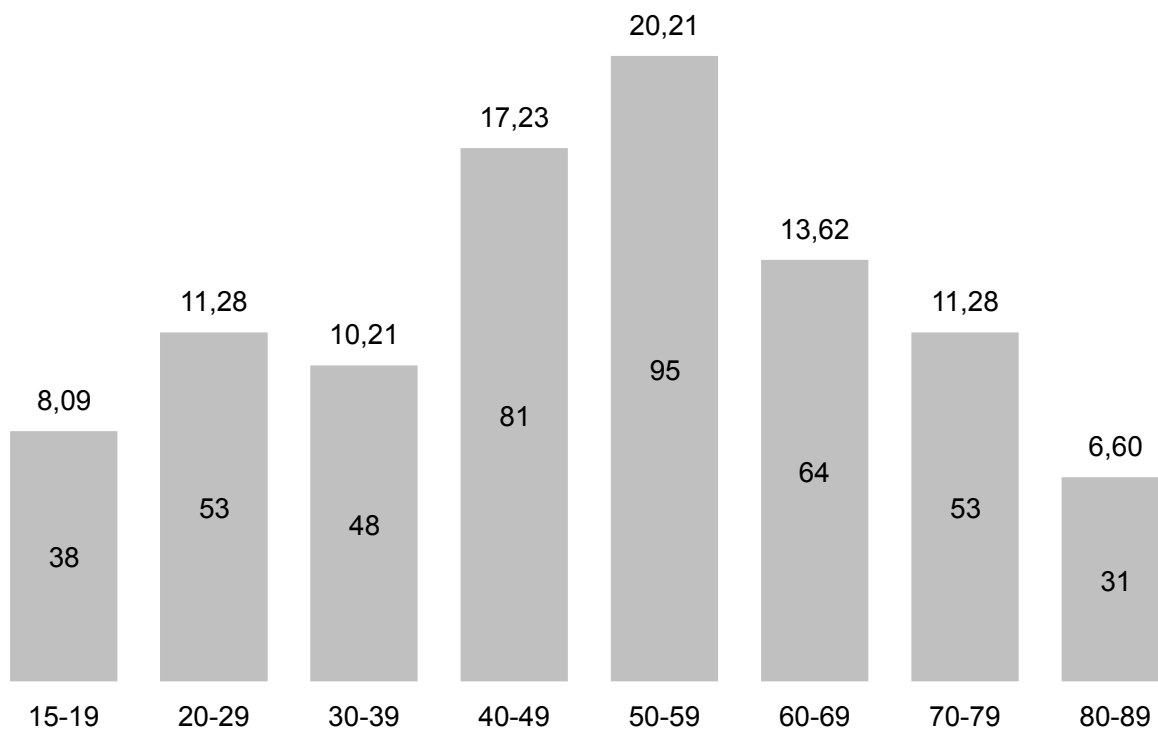
Flensborg by	200
Flensborg amt	471
Sydtønder amt	260
Husum amt	312
Ejdersted amt	73
Gottorp amt	570
Rendsborg/Egernførde amt	624
I alt	2.510

Alderspyramide - SSF medlemmer pr. 13.09.2012

Bemærk: Tallene i søjlen er de faktuelle tal. Værdien over søjlen gengiver den procentvise fordeling.

Alderspyramide - Friisk Foriining pr. 13.09.2012

Bemærk: Tallene i søjlen er de faktuelle tal. Værdien over søjlen gengiver den procentvise fordeling.

Mødestatistik årsbasis 2011

	2011		2010	
	møder	deltagere	møder	deltagere
SSF Flensborg by				
1. Amtsfester, amtsstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	3	211	3	188
2. Distriktsgeneralforsamlinger	8	246	8	248
3. Foredrag - lysbilleder/film	8	151	7	161
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	15	699	13	1.086
5. Adventsmøder/julemøder	8	713	8	788
6. Lottoaftener	9	767	10	1.009
7. Plattysk teater	1	140	1	103
8. Dagligstuemøder/bestyrelsesmøder distrikter	64	363	63	460
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	3	334	3	310
10. Udflugter til Danmark	5	202	1	46
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	5	145	11	410
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	1	4	4	24
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.eks. café-, børneeftermiddage)	46	2.548	57	1.568
14. Årsmøder	6	776	6	998
I alt	182	7.299	195	7.399

	2011		2010	
	møder	deltagere	møder	deltagere
SSF Flensborg amt				
1. Amtsfester, amtsstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	10	657	11	474
2. Distriktsgeneralforsamlinger	21	408	19	365
3. Foredrag - lysbilleder/film	31	438	30	596
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	197	5.095	195	3.844
5. Adventsmøder/julemøder	26	1.097	21	685
6. Lottoaftener	7	784	10	909
7. Plattysk teater	0	0	0	0
8. Dagligstuemøder/bestyrelsesmøder distrikter	78	413	82	438
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	3	63	3	70
10. Udflugter til Danmark	11	224	7	95
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	11	227	17	305
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	10	84	6	103
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.eks. café-, børneeftermiddage)	49	1.112	24	1.336
14. Årsmøder	16	1.904	11	1.505
I alt	470	12.506	436	10.725

Mødestatistik årsbasis 2011

	2011		2010	
	møder	deltagere	møder	deltagere
Gottorp amt				
1. Amtsfester, amtsstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	8	792	6	578
2. Distriktsgeneralforsamlinger	21	231	24	258
3. Foredrag - lysbilleder/film	19	299	14	182
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	154	1.868	180	2.234
5. Adventsmøder/julemøder	17	471	18	513
6. Lottoaftener	9	417	9	434
7. Plattysk teater	0	0	0	0
8. Dagligstuemøder/bestyrelsesmøder distrikter	93	403	99	409
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	2	272	2	236
10. Udflugter til Danmark	2	65	4	94
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	12	262	9	180
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	3	62	4	58
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.eks. café-, børneeftermiddage)	0	0	0	0
14. Årsmøder	11	2.417	9	1.916
I alt	351	7.559	378	7.092

	2011		2010	
	møder	deltagere	møder	deltagere
Husum amt				
1. Amtsfester, amtsstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	9	124	9	115
2. Distriktsgeneralforsamlinger	5	118	5	94
3. Foredrag - lysbilleder/film	2	41	10	158
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	25	972	19	873
5. Adventsmøder/julemøder	6	862	2	290
6. Lottoaftener	7	456	3	150
7. Plattysk teater	1	12	0	0
8. Dagligstuemøder/bestyrelsesmøder distrikter	60	804	0	0
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	0	0	1	13
10. Udflugter til Danmark	6	194	2	65
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	2	150	5	146
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	12	422	1	75
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.eks. café-, børneeftermiddage)	82	1.620	122	1.748
14. Årsmøder	5	1.370	5	1.353
I alt	222	7.145	184	5.080

Mødestatistik årsbasis 2011

	2011		2010	
	møder	deltagere	møder	deltagere
Sydtønder amt				
1. Amtsfester, amtstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	5	186	7	215
2. Distriktsgeneralforsamlinger	11	197	10	158
3. Foredrag - lysbilleder/film	5	112	8	188
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	36	1.344	58	2.514
5. Adventsmøder/julemøder	14	563	10	312
6. Lottoaftener	22	1.844	28	1.936
7. Plattysk teater	0	0	0	0
8. Dagligstuemøder/bestyrelsesmøder distrikter	66	398	74	518
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	0	0	0	0
10. Udflugter til Danmark	24	689	18	458
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	42	883	16	412
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	6	182	6	172
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.eks. café-, børneeftermiddage)	30	452	24	376
14. Årsmøder	3	850	4	631
I alt	282	7.700	273	7.890

	2011		2010	
	møder	deltagere	møder	deltagere
Ejdersted amt				
1. Amtsfester, amtstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	2	84	2	99
2. Distriktsgeneralforsamlinger	4	73	4	66
3. Foredrag - lysbilleder/film	6	86	5	81
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	35	548	38	588
5. Adventsmøder/julemøder	4	201	5	212
6. Lottoaftener	0	0	0	0
7. Plattysk teater	0	0	0	0
8. Dagligstuemøder/bestyrelsesmøder distrikter	15	78	14	76
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	1	24	2	64
10. Udflugter til Danmark	1	13	2	82
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	1	25	2	21
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	1	12	2	14
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.eks. café-, børneeftermiddage)	10	660	10	553
14. Årsmøder	2	856	2	250
I alt	82	2.660	87	2.099

Mødestatistik årsbasis 2011

	2011		2010	
	møder	deltagere	møder	deltagere
Rendsborg/Egernførde amt				
1. Amtsfester, amtslidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	4	135	3	120
2. Distriktsgeneralforsamlinger	8	132	8	127
3. Foredrag - lysbilleder/film	7	198	8	228
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	18	1.855	17	1.114
5. Adventsmøder/julemøder	6	514	8	583
6. Lottoaftener	7	910	9	997
7. Plattysk teater	0	0	0	0
8. Dagligstuemøder/bestyrelsesmøder distrikter	25	221	27	258
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	1	120	2	350
10. Udflugter til Danmark	3	88	3	105
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	3	275	4	133
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	2	84	2	56
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.eks. café-, børneeftermiddage)	31	1.144	15	1.236
14. Årsmøder	5	1.135	6	1.545
I alt	120	6.811	112	6.852

De tilsluttede organisationers medlemsstatus

	2007	2008	2009	2010	2011
Borgerforeningen	196	205	205	227	188
Dansk Erhvervsforening i Sydslesvig	172	178	178	161	132
Dansk Kirke i Sydslesvig	6.547	6.431	6.431	6.394	6.284
De sydslesvigske Husmoderforeninger - Aktive Kvinder	760	698	698	680	550
Den slesvigske Kvindeforening	821	762	762	763	741
Duborg-Samfundet	Kan ikke opgøres	Kan ikke opgøres	Kan ikke opgøres	Kan ikke opgøres	Kan ikke opgøres
Flensborg danske Journalistforening	32	33	33	30	32
Foreningen NORDEN - Sydslesvig Afdeling -	428	421	421	362	367
Fælleslandboforeningen for Sydslesvig	250	257	257	247	256
Gamles Værn	152	113	113	110	115
Harreslev Amatørscene	56	67	67	67	67
Hejmdal Blæseorkester	55	57	57	52	56
Historisk Samfund - Sydslesvigs Amtskreds -	118	118	118	116	112
Sct. Georgs-Gildet	37	32	32	32	34
Slesvigsk Kreditforening	1.527	1.391	1.391	1.331	1.319
Sprogforeningen i Sydslesvig	595	622	622	667	636
St. Knuds-Gildet	85	81	81	83	82
Sydslesvigs danske Kunstforening	236	259	259	259	224
Sydslesvigs Museumsforening	164	164	164	108	99
Sydslesvigs Skak Kreds	40	21	21	11	11
Sydslesvigsk Selvhjælp (SSH)	90	106	106	104	104
Sønderjysk Arbejder Forening (SAF)	62	56	56	65	68
Slesvig Folkekor	28	31	31	32	32
Torsdagskoret	43	45	45	44	40

54 Sydslesvigsk Forening e.V. REGNSKAB

**Revideret Regnskab 2011
Budget 2012
Budget 2013**

Godkendt af SSF's hovedstyrelse
den 20. marts 2012

GENERALSEKRETÆREN

27. februar 2012
JAC/JSJ

Ledelsespåtegning

Forretningsudvalget har dags dato behandlet og godkendt årsregnskabet for 2011 for Sydslesvigsk Forening e.V.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med "Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget". Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver, finansielle stilling samt resultat.

Årsregnskabet indstilles til hovedstyrelsens godkendelse den 20. marts 2012.

Jens A. Christiansen

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Sydslesvigsk Forening e.V. for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2011, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter samt ledelsesberetningen. Årsregnskabet samt ledelsesberetningen aflægges efter ”Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget”, således som foreningen har fortolket denne i beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis, vi henviser til årsregnskabet side 16-18.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 og en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab og en ledelsesberetning uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet og ledelsesberetningen på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision samt yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, god offentlig revisionsetik samt Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010. Dette kræver at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet og ledelsesberetningen er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet og ledelsesberetningen. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet og ledelsesberetningen, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevante for foreningens udarbejdelse af et årsregnskab, der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler efter den anvendte regnskabsmæssige begrebsramme samt for udarbejdelse af en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet og ledelsesberetningen.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2011 i alle væsentlige henseender er aflagt i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010. Det er også vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af revisionen

Foreningen har som sammenligningstal for resultatopgørelsen for regnskabsåret 2011 medtaget resultatbudgettet for 2011, 2012 samt 2013. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Padborg, den 27. februar 2012

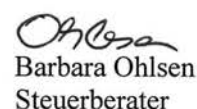
Flensborg, den 27. februar 2012

Sønderjyllands Revision
Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Søren Krings
Statsautt. revisor

H.P.O. Wirtschaftspartner

Barbara Ohlsen
Steuerberater

Regnskabs- og revisionsudvalgets beretning

Sydslesvigsk Forenings årsregnskab for 2011 er revideret. På et møde den 27. februar 2012 fik Regnskabs- og revisionsudvalget forelagt det reviderede regnskab, og udvalget har konstateret, at regnskabet 2011 er opstillet jf. bogholderiets tal. Revisionen har fremlagt deres bemærkninger til førnævnte årsregnskab, og Regnskabs- og revisionsudvalget har gennemgået regnskabet.

Udvalget kan konstatere, at bemærkningerne fra tidligere års beretninger er fulgt op: Udbetaling af distrikternes kontingentandel via Navision, analyse af amternes tilskudsordning, sikring af foreningens fortsatte status for skattefritagelse, sikring af de tilsluttede organisationers aktuelle årsregnskaber og aktuelle frigørelsesattester er fulgt op. Endvidere er det positivt, at kontingentindtægterne de senere år er steget og derved har styrket foreningens likviditet.

Regnskabs- og revisionsudvalget kan tilslutte sig revisionens anbefaling om, at der arbejdes videre med:

- Aktualisering af foreningens tingbogsattester
- Værdiansættelse af SSF's ejendomme og drøftelse med de øvrige danske foreninger om den fremtidige håndtering med henblik på afskrivning

Revisionen er udført under iagttagelse af "Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget". Efter vor opfattelse indeholder regnskabet alle de oplysninger, som er nødvendige for bedømmelse af de bevilgede midlers anvendelse og Sydslesvigsk Forenings økonomiske status pr. 31. december 2011.

Revisionsfirmaets slutkonklusion er, at årsregnskabet samt status pr. 31. december 2011 er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes krav til regnskabsaflæggelse. På grundlag af denne bemærkning anbefaler Regnskabs- og revisionsudvalget godkendelse af driftsregnskabet pr. 31. december 2011, som udviser et underskud på € 9.862,33, samt status, som balancerer med € 23.096.138,13.

Afsluttende vil Regnskabs- og revisionsudvalget fremhæve, at budgetdisciplinen i året 2011 gennemgående er blevet håndhævet professionelt. Dernæst skal det fremhæves, at samtlige mål i resultataftalen 2011 er blevet opfyldt.

Flensborg den 27. februar 2012

På Regnskabs- og revisionsudvalgets vegne

 Geert Pickardt
 Formand

27. februar 2012
Generalsekretæren

Sydslesvigsk Forenings årsberetning 2011

1. Sydslesvigsk Forening

Sydslesvigsk Forening (SSF), med hovedsæde i Flensborg på Dansk Generalsekretariat, er det danske mindretals folkelige og kulturelle hovedorganisation. Foreningen har hen ved 16.000 medlemmer (inkl. husstandsmedlemmer) fordelt over 8 amter. SSF beskæftiger 39 fastansatte medarbejdere. SSF har 24 tilsluttede organisationer med 12.800 medlemmer og samarbejder med Friisk Foriining.

SSF's vedtægtsbestemte formål:

- Foreningens formål er at udbrede og pleje det danske sprog, at værne om og fremme dansk og nordisk kultur, at drive folkeligt dansk virke i Sydslesvig - herunder at udføre socialt og humanitært arbejde, at øge forståelsen for det danske mindretal, den sydslesvigske hjemstavn og dens særpræg og styrke sammenholdet blandt medlemmerne.

Foreningens overordnede mission:

- At sikre det danske mindretals eksistensvilkår og fremme danskheden i Sydslesvig, bundet ind i et aktivt og konstruktivt samarbejde på tværs af det dansk-tyske grænseland.

2. SSF's hovedaktiviteter

Foreningens aktiviteter kan deles op i tre søjler:

- Kulturpleje og -formidling.
- Humanitært og socialt arbejde.
- Varetægelse af interesser i mindretalsspørgsmål.

Med henblik på en procentfordeling af SSF's opgaver i forhold til foreningens samlede budget, henvises til SSF's resultataftale 2012.

I 2011 balancerer driftsregnskabet med 5.407.261,82 € og udviser et underskud på 9.862,33 €. SSF's samlede budget i 2011 var tilpasset besparelserne på to pct. fra Danmark og en nedskæring i tilskuddet fra Slesvig-Holsten på 10. pct. Tilpasningen har betydet en vakant konsulentstilling (3/4) samt en generel nedjustering af budgetposterne.

Underskuddet i 2011 skyldes hovedsageligt øgede renteudgifter i forbindelse med mellemfinansiering af afsluttede hhv. igangværende byggearbejder. Mellemfinansieringen har fundet sted med sikkerhed i en samlet projektbevilling fra Bundesbeauftragter für Kultur und Medien, Berlin, til forsamlingshuset i Bydelsdorf og forventet frasalg af Amtmandsgården og Lolfod 69 i Slesvig

2.1 Kulturpleje og -formidling

Teater- og koncertudvalget: Regnskabstallet er 354.362,07 €, og der er et overskud på 55.643,90 €. Indtægterne er højere end oprindeligt forventet med knap 2.500 € pga. mere i tilskud fra amter og kommuner end oprindeligt forventet og et markant mindre udbud af børneteater.

Mål: I regnskabsåret 2011 gennemførtes følgende teaterforestillinger og koncerter:

- 21 teaterforestillinger (heraf 3 aflyst) med 3.442 tilskuere (2010: 20/4.300)
- 44 børneteaterforestillinger med 2.813 tilskuere (2010: 63/4.575)
- 8 koncerter (SSO) 2.081 tilhørere (2010: 8/1.750)
- 2 koncerter (LJC, Nordic Sopranos) med 156 tilhørere (2010: 1/209)
- 1 familiejulekoncert (SSO) med 212 tilhørere (2010: aflyst)
- 11 gruppe-skolekoncerter (SSO) med 925 tilhørere (2010: 11/808)
- 3 fælles-skolekoncerter (SSO) med 919 tilhørere (2010: 3/811)
- 1 familiekoncert (SSO) med ca. 350 tilhørere (2010: 1/450)

SSF benytter sig primært af forskellige spillesteder i Flensborg, Husum og Slesvig, men derudover er der altid tilbud til SSF's forsamlingshuse rundt omkring i Sydslesvig. Udvalget har sammensat et teater- og koncertrepertoire på baggrund af tilbud og publikumsønsker.

Kulturudvalget: Regnskabstallet på udgiftssiden er 290.351,86 €. Der har fundet et større forbrug sted end ventet (budget: 232.000 €). Indtægterne ligger dog med 60.000 langt over det oprindeligt budgetterede. Det skyldes en succesfuld Kim Larsen-koncert.

Mål: Udvalgets opgave er at gennemføre og støtte folkelige og kulturelle aktiviteter samt foredrag på amts- og distriktsplan og arrangere primært ikke-klassiske koncerter.

Årsmødeudvalget: Regnskabstallet er 86.350,36 €, hvilket flugter nogenlunde med det budgetterede.

Mål: Mindretallets årlige kultur- og mindretalspolitiske manifestation i hele Sydslesvig med besøg af officielle gæster og samarbejdspartnere fra Danmark. Udvalget koordinerer og finansierer tre friluftsmøder og omkring 40 eftermiddags- og aftenmøder med talere og underholdning. Samlet besøgstal 15-20.000.

Danevirke Museum: For SSF og mindretallet er museet et væsentligt mindretals- og kulturpolitisk indsatsområde. I 2010 og 2011 fandt en arkæologisk udgravning sted ved Danevirke under ledelse af Archäologisches Landesamt med assistance fra Danevirke Museum. Man fandt porten gennem Danevirke, der hvor hærvejen gik.

Mål: Danevirke deltager aktivt i et nordisk-tysk tiltag for at blive anerkendt som UNESCO Verdenskulturarv med vikingekulturen som udgangspunkt. Samarbejdspartnere er Stiftung Schleswig-Holsteinische Landesmuseen Schloss Gottorf og danske, islandske, svenske og norske museumsmyndigheder. Den islandske regering koordinerer projektet.

SSF fortsætter strategiske forhandlinger med ovennævnte Stiftung om videreudvikling af samarbejdet. En formaliseret samarbejdsaftale med Museum Sønderjylland kom på plads sidste efterår.

SSF og museet er aktiv medspiller i et grænseoverskridende museumsprojekt: Mindretalsliv - i samarbejde med Schleswig-Flensburg Kulturstiftung, det tyske mindretal ved BDN og Sønderborg Slot. Generalsekretariatet er leadpartner syd for grænsen, og projektet afsluttes 2012.

Målopfyldelse/resultater:

- Indsatsen inden for "Kulturpleje og -formidling" har i 2011 levet op til foreningens almene mål.
- Teater- og koncertarbejdet har været præget af velbesøgte forestillinger og koncerter. Udbuddet af børneteater har været afhængig af det løbende budget.
- Kulturudvalget har sikret et bredt og højt aktivitetsniveau i hele landsdelen i samarbejde med distrikter og amter.
- Danevirke Museum åbnede mindretalsudstillingen "Dansk i Sydslesvig fra 1864 til i dag" (interreg IV).

2.2 Humanitært og socialt arbejde

Humanitært udvalg: Regnskabstallet er 62.004,73 €, og det lykkedes igen i 2011 at øge indtægtsniveauet (med 6.000).

Mål: Kultur- og samværsaktiviteter for SSF's medlemmer 60 plus.

Målopfyldelse/resultater:

- Foredrag, udflugter, højskoleophold og en lang række kulturelle og sociale aktiviteter for SSF's ældre medlemmer er blevet gennemført med stor tilslutning. Værestedet på Flensborghus er velbesøgt inden for faste åbningstider. Ældreklubberne rundt omkring i landsdelen er meget aktive.

2.3 Varetagelse af interesser i mindretalsspørgsmål

SSF og generalsekretariatet varetager i samarbejde med relevante foreninger og SSW Sydslesvigs interesser i mindretalsspørgsmål. Landsregeringens nedskæring over for det danske mindretal har været øverste punkt på den mindretalspolitiske dagsorden (nedskæring på 15 pct. af elevtilskuddet kun ved danske skoler). SSF og generalsekretariatet har været aktivt involveret i den strategiske og operationelle håndtering af den politiske situation. Ved brug af netværk og relevante danske, tyske og europæiske politiske kontakter har SSF søgt politisk indflydelse.

Mål: Gennem folkeligt arbejde og kultur- og mindretalspolitisk indflydelse at sikre det danske mindretal sin folkeretlige anerkendelse og optimale rammebetingelser. Dette sker primært gennem følgende indsatsområder:

- På *Christiansborg* plejes og udvikles kontakten til danske folketingspolitikere og beslutningstagere i ministerierne. Parallelt med målrettede samtaler udsendes nyhedsbreve og arrangeres aktuelle tema-møder. I fokus for aktiviteterne har været

dels en løbende orientering og koordinering af mindretallets krav om genetablering af ligestillingen, og dels sikring af fortsat mulighed for at modtage TV2 i Sydslesvig efter at tv-stationen gik over til at være en betalingskanal.

- I *Slesvig-Holsten* er SSF en aktiv aktør på den mindretals- og grænselandspolitiske scene. Foreningen er samtale- og samarbejdspartner for tyske politikere og beslutningstagere i amterne, landsregeringen og Landdagen. Foreningen er engageret i samarbejdsforummet *DialogForumNorden (DFN)*, hvor der finder en gensidig orientering om og drøftelse af mindretals- og grænselandsspørgsmål sted.
- På *forbundsplan* varetager SSF i samarbejde med SSW kontaktarbejdet over for forbundsregeringen og forbundsdagen, bl.a. i regi af en parlamentarisk arbejdskreds i Forbundsdagen og Kontaktudvalget ved BMI. Sammen med de andre tre anerkendte nationale mindretal koordineres arbejdet via et mindretalsråd. Den praktiske koordinering foregår gennem et af Forbundsindenrigsministeriet finansieret mindretalssekretariat i Berlin. Sekretariatet er bemandet med en af mindretallene udpeget deltidsmedarbejder, som formelt er ansat hos SSF. Målsætning for arbejdet er bl.a. en finansiel og kulturel ligestilling samt sikring af forbundsagens og forbundsregeringens overordnede, folkeretlige forpligtelse over for de nationale mindretal set i relation til Tysklands føderale kompetence- og forvaltningsstruktur. SSF har sammen med SSW gennemført et målrettet lobbyarbejde over for forbundsagens medlemmer for så vidt angår skolesagen.
- Inden for europæisk mindretalspolitik er SSF aktiv i samarbejde med *FUEV*, den europæiske sammenslutning af nationale mindretal. Hovedindsatsen har været og er fortsat rettet mod EU-kommissionen og Europa-Parlamentet. Der er etableret kontakt til flere MEP'ere.

Målopfyldelse/resultater:

- Kontaktarbejdet har medvirket til Folketingets og regeringens forståelse og støtte i skolesagen i form af politisk pres på Berlin og Kiel.
- TV2 har indgået en aftale med Kabel Deutschland om fortsat distribution af kanalen i Sydslesvig. En sikring af antennemodtagelse af TV2 er pga. ophavsretlige-økonomiske årsager ikke lykkedes. Der arbejdes videre med sagen.
- Kontaktarbejdet på forbundsplan har parallelt med det entydige politiske pres fra det officielle Danmark været afgørende med til at sikre Skoleforeningen en kompensation på 3,5 mio. euro såvel 2011 som 2012 for Slesvig-Holstens nedskæringer. Der er i øvrigt behov for en øget kontinuerlig kontakt- og oplysningsindsats i Berlin.
- Der er opnået en række kontakter til MEP'ere, og i juni gennemførtes, ikke mindst på baggrund af SSF's initiativ, et mindretalspolitisk frokostmøde i Europa-Parlamentet i Bruxelles.

3. Andre indsatsområder

Sydslesvigsk Pressetjeneste er organiseret inden for SSF.

Mål: Pressetjenesten står for foreningens og i en vis udstrækning mindretallets kommunikations- og pressearbejde. Hovedopgaven er nyhedsformidling og udgivelse af

KONTAKT i Flensborg Avis. Regnskabstallet er 234.444,66 €, og dermed knapt 6.000 € under det budgetterede. En Sydslesvig-udstilling turnerer rundt i Danmark, og der er iværksat et initiativ til at udgive (via SSF's Kontakt-kontrakt med Flensborg Avis) et Sydslesvig-magasin i samarbejde med Flensborg Avis. SSF's interne og eksterne kommunikation er genstand for løbende drøftelse, men de stramme økonomiske rammer tillader p.t. ingen ressourceudvidelse.

Samarbejde på tværs af foreninger og institutioner.

Mål: SF, biblioteket og SdU er fælles om et Navision-system og samarbejder om den løbende udvikling af it-området.

Generalsekretariatet varetager sekretariatsfunktionen for Det Sydslesvigske samråd.

Målopfyldeelse/resultater:

- Kommunikations- pressearbejdet har været under stadig udvikling. Procedurene for redigering og aktualisering af SSF's hjemmeside er blevet videreudviklet, og amterne og distrikterne er nu integreret i hovedforeningens hjemmeside. SSF har formuleret en ekstern og intern kommunikationsstrategi med fokus på bl.a. bedre anvendelse af de sociale medier. Endvidere er et samarbejde mellem SSF og Flensborg Avis om udvikling af et Sydslesvig-magasin løbet i gang. Det er indtil videre udkommet én gang. Næste nummer udkommer til marts 2012.
- Det administrative samarbejde med biblioteket og SdU inden for it-området har fortsat udviklet sig positivt.

4. SSF's ejendomme

SSF driver i alt 50 ejendomme/forsamlingshuse, 27 bygninger (inkl. Danevirke Museum og lejrskolen Skipperhuset i Tønning), 4 stiftelser (ældreboliger) og 19 forvaltede bygninger (ejes af Skoleforeningen). Der findes 132 lejere. Der er ansat 16 viceværter på deltid.

Mål: At sikre kulturelle mødesteder for det danske arbejde i Sydslesvig.

Ejendomsudvalget og generalsekretariatet sikrer et løbende overblik over SSF's ejendomsmasse og det aktuelle aktivitetsniveau. I de tilfælde, hvor aktivitetsniveauet er for lavt og der ikke længere eksisterer et egentligt grundlag, drøftes frasalg. Amtmandsgården i Rendsborg er solgt med virkning fra 1. juli 2012. Den tidligere sekretariats- og foreningsbygning Lolfod 69 er sat til salg, og der har meldt sig en række interessenter. Et nyt forsamlingshus i Rendsborg-bydelen Bydelsdorf, der er finansieret af den tyske forbundsregerings BKM-midler (kulturstøttemidler), blev indviet sommeren 2011. Renovering af Slesvighus 1. fase er gennemført. Vedlagt som bilag er en oversigt over arrangementer og deltagere fordelt på forsamlingshusene.

Som følge af brugeraftaler med Skoleforeningen om brugen af Skoleforeningens ejendomme, påhviler det SSF at finansiere drift, vedligeholdelse og renovering.

Målopfyldelse/resultater:

- Der er skabt et godt administrativt værktøj til forvaltning af SSF's ejendomsmasse. En rational og økonomisk forsvarlig tilgang afvejes altid i forhold til mindretallets lokale, folkelige og mindretalspolitiske behov.
- Amtmandsgården i Rendsborg er solgt.
- 1. fase af renovering af Slesvighus er gennemført.

5. Ledelse og styringsredskaber

FU og generalsekretariatet fastlægger foreningens strategiske og operative mål for et år i en resultataftale med Sydslesvigudvalget. Omsætningen sikres bl.a. gennem følgende styringsredskaber:

- FU og generalsekretæren følger løbende op på resultataftalen.
- SSF's tre faste udvalg og interne arbejdsudvalg aflægger årlige beretninger for FU, hovedstyrelsen og landsmødet.
- Generalsekretæren, der har ansvaret for den daglige drift og hele SSF's forvaltning, leder og styrer forvaltningen ved hjælp af bl.a.:
 - Daglig delegerende, vejledende og opfølgende ledelse.
 - Ugentlige sektionsmøder på generalsekretariatet med nøglemedarbejdere.
 - Månedlige amtskonsulentmøder og konsulenternes årlige skriftlige indberetninger.
 - Årlige medarbejdersamtaler.

En rutinemæssig opfølgning på budget og økonomi finder sted ved:

- Prioritering af drift og anlæg op til de årlige budgetforhandlinger med Sydslesvigudvalget.
- Hver måned budgetopfølgning på det samlede budget.
- De tre faste kulturudvalg gennemfører en månedlig budgetopfølgning.
- På ejendomsområdet finder en løbende budgetopfølgning sted.
- Juli/august udarbejdes et halvårsregnskab.
- Fra oktober tager budgetstyringen specielt højde for et eventuelt udgiftsstop resten af det løbende regnskabsår.
- Indkøbsprocedurer er samlet hos generalsekretariatets ejendomsadministration, og der forvaltes efter princippet 'bedst og billigst', bl.a. i samarbejde med andre institutioner i form af fælles indkøbsaftaler.

6. Samlet vurdering

Samlet set har SSF og generalsekretariatet levet op til foreningens formål og mål. Med udgangspunkt i SSF's formål har foreningen tilbudt sine medlemmer og andre interesserede et bredt sammensat kulturprogram på tværs af landsdelen. Det folkelige foreningsliv har udfoldet sig inden for et højt aktivitets- og kvalitetsniveau og med en klar dansk mindretalsprofil.

Trods øgede renteudgifter pga. mellemfinansiering af byggeaktiviteter, har prioriteringerne været rigtige for at sikre fornuftige fysiske rammer for det folkelige danske arbejde.

SSF har som den samlede folkelige forening ydet en målrettet politisk indsats i forbindelse med Kiel-regeringens nedskæringer over for det danske mindretal. I samarbejde med SSW, Skoleforeningen, Samrådet, og via koordinering med Sydslesvigudvalget, lykkedes det at mobilisere såvel den danske regering som Folketinget til at lægge politisk pres på den tyske forbundsregering for at engagere sig i en løsning af skolesagen. Forbundsregeringen besluttede at yde et tilskud til Dansk Skoleforening både i 2011 og 2012 på 3,5 mio. euro for derved at rette op på Kiel-regeringens tilsidesættelse af Bonn-København erklæringernes ligestillingsprincip.

Bilag

Forsamlingshuse - Aktivitetstal 2011

	Antal arrangementer	Antal deltagere	Bemærkning
Flensborg by			
Tønnsen-Huset	38	902	
Det Danske Hus i Sporskifte	122	2.656	
Martinsbjerg forsamlingshus			
Taruphus	203	3.122	
Harreslevgade	40	865	
Flensborg amt			
Langbjerg forsamlingshus	11	143	ufuldstændig
Mines Minde i Langsted	17	329	
Oksbøl forsamlingshus			ikke oplyst
Gelting forsamlingshus	24	288	
Skovlund forsamlingshus	43	811	
Møllebro forsamlingshus	48	540	
Sydtønder amt			
Agtrup forsamlingshus	76	2.580	
Tinningsted forsamlingshus	48	376	
Nibøl forsamlingshus	136	1.382	
Vyk forsamlingshus	129	1.262	
Friisk Foriining			
Stedesand forsamlingshus	37	488	
Husum amt			
Husumhus	79	13.079	
Bredsted forsamlingslokaler	83	1.902	
Paludanushuset	141	2.314	
Ørsted forsamlingshus			
Drage forsamlingshus	75	1.596	
Svavsted forsamlingshus			
Hatsted forsamlingshus	97	1.669	
Ejdersted amt			
Skipperhuset	28	504	
Gottorp amt			
Slesvighus	47	759	
Damholm forsamlingshus	10	231	
Moldened forsamlingshus	84	1.139	
Bøglund forsamlingshus	48	881	
Skovby forsamlingshus	89	997	
Bøl forsamlingslokale			
Danevirkegården (forsamlingslokalet)	16	226	
Jydbæk forsamlingshus	15	205	
Lolfodsalen	111	1.590	
Tolk forsamlingshus			
Arnæs forsamlingshus	66	573	
Ravnkær forsamlingshus	5	16	
Mårkær forsamlingslokale	9	274	
Rendsborg/Egernførde amt			
Amtmandsgården	5	201	
Askebjerghus	8	380	
Christianshus, Kiel-Pris	21	670	
Medborgerhuset, Egernførde	120	2.616	
Bydelsdorf pensionistboliger			
Holtenå forsamlingshus			ikke oplyst
Ejderhuset, Bydelsdorf	8	631	
I alt	2.137	48.197	

Forsamlingshuse - Aktivitetstal 2010

	Antal arrangementer	Antal deltagere	Bemærkning
Flensborg by			
Tønnsen-Huset	49	1.360	
Det Danske Hus i Sporskifte	119	2.532	
Martinsbjerg forsamlingshus			
Taruphus	112	2.631	
Harreslevgade	39	1.006	
Flensborg amt			
Langbjerg forsamlingshus	43	493	
Mines Minde i Langsted	15	233	
Oksbøl forsamlingshus	80	2.130	
Gelting forsamlingshus	24	241	
Skovlund forsamlingshus			ikke oplyst
Møllebro forsamlingshus	20	256	
Sydtønder amt			
Agtrup forsamlingshus	82	1.786	
Tinningsted forsamlingshus	62	524	
Nibøl forsamlingshus	192	1.758	
Vyk forsamlingshus	108	1.254	
Friisk Foriining			
Stedesand forsamlingshus	37	391	
Husum amt			
Husumhus	60	6.492	
Bredsted forsamlingslokaler	143	4.030	
Paludanushuset	134	2.091	
Ørsted forsamlingshus			
Drage forsamlingshus	71	1.747	
Svavsted forsamlingshus			
Hatsted forsamlingshus	79	1.664	
Ejdersted amt			
Skipperhuset	26	468	
Gottorp amt			
Slesvighus			
Damholm forsamlingshus	11	246	
Moldened forsamlingshus	81	1.072	
Bøglund forsamlingshus	51	942	
Skovby forsamlingshus	98	1.154	
Bøl forsamlingslokale			
Danevirkegården (forsamlingslokalet)	29	336	
Jydbæk forsamlingshus	19	989	
Lolfodsalen	140	2.609	
Tolk forsamlingshus			
Arnæs forsamlingshus	48	451	
Ravnkær forsamlingshus	7	52	
Mårkær forsamlingslokale	11	313	
Rendsborg/Egernførde amt			
Amtmandsgården	14	382	
Askebjerghus	11	1.061	
Christianshus, Kiel-Pris	11	456	
Medborgerhuset, Egernførde	155	3.006	
Bydelsdorf pensionistboliger			
Holtenå forsamlingshus	79	1.185	
Ejderhuset, Bydelsdorf	1	39	rejsegilde
I alt	2.261	47.380	

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsregnskabet for Sydslesvigsk Foreningen er aflagt i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Foreningen har foretaget en opgørelse af foreningens åbningsbalance pr 1. januar 2003. Henset til at foreningen har eksisteret siden 1920 er de indregnede aktiver i åbningsbalancen behæftet med nogen usikkerhed, hvilket kan have indflydelse på opgørelse af foreningens balancesum og egenkapital.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Foreningens indtægter består hovedsageligt af tilskud fra Undervisningsministeriet i Danmark samt offentlige tilskud fra Tyskland. Tilskud indtægtsføres i resultatopgørelsen for det regnskabsår som de vedrører. I det omfang der modtages tilskud til øremærkede anlægsformål, som ikke fører til omkostninger i resultatopgørelsen, føres denne indtægt direkte i foreningens egenkapital.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og – omkostninger, realiserede kursgevinster og –tab vedrørende værdipapirer og gæld samt realiserede og urealiserede transaktioner i fremmed valuta.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er efter tysk skattelovgivning ikke skattepligtig.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Ejendomme

Grunde og bygninger indregnes ved første indregning til kostpris. Igangværende anlægsprojekter indregnes til de per statusdagen afholdte anlægsomkostninger.

Der foretages ikke afskrivning på ejendomme.

Modtaget anlægstilskud til erhvervelse, opførelse eller ombygning af ejendomme indregnes i resultatopgørelsen såfremt det modtagne tilskud ikke er øremærket. Modtagne tilskud, der er øremærket til anlægsformål fra tilskudsgiver, indregnes direkte i foreningens egenkapital efter afsluttet byggeregnskab.

Der finder ikke modregning sted mellem indregning af aktiv og tilskud.

Fortjeneste eller tab ved salg af foreningens ejendomme opgøres netto efter afholdelse af de til salget hørende omkostninger og indregnes direkte på egenkapitalen.

Inventar og driftsmidler

Anskaffelser af inventar og driftsmidler efter 1. januar 2010 indregnes i balancen og afskrives liniært med en levetid på 3 år, i det afskrivningerne i anskaffelsesåret beregnes for et kalenderår uanset anskaffelsestidspunktet.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Såfremt kostprisen er mindre end 1.000 EUR. udgiftsføres anskaffelsen straks i resultatopgørelsen.

Årets afskrivninger udgiftsføres under de enkelte områder i driften og følger samme opdeling, som udgifter til anskaffelse af mindre inventargenstande. Således præsenteres årets afskrivninger som en løbende driftsudgift.

Årets afskrivning udgør 24.778,61 EUR.

Anskaffelser af inventar og driftsmidler i perioden frem til 31. december 2009 er udgiftsført direkte i resultatopgørelsen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Værdipapirer

Værdipapirer indregnes og måles til kostpris uanset om dagsværdien måtte være højere eller lavere.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Likvider

Kasse- og bankbeholdninger er indregnet og målt til nominel værdi.

Gæld

Gæld er indregnet og målt til nominel værdi.

Flensborg, 27. februar 2012

Jens A. Christiansen

Sammenstilling - Regnskab 2011

	Udgifter EUR	Indtægter EUR
A. Kulturelt område		
Generalsekretariatet / Administration	297.280,62	33.258,00
Sekretariaterne + Friiske / Administration	139.648,52	
SSF's lønninger	2.058.615,58	
Pressestjenesten	234.444,66	4.694,20
Kulturfdelingen	257.665,25	172.951,12
SSF's humanitære arbejde	90.466,81	23.152,29
Tilskud til andre organisationer	478.578,98	258.794,68
Dybbøldagsindsamling	387,40	3.931,63
<u>Kontingent, gaver, tilskud</u>		
Foreningens kontingent 100 %		217.319,15
Distrikternes andel 40 %	86.927,66	
Gaver til SSF		42.581,49
Gaver til andre		9.433,00
Statens tilskud		3.003.984,00
Tilskud fra landet Slesvig-Holsten		360.000,00
Tilskud fra landet S-H til Danevirke Museum		30.000,00
Andre tilskud		
	3.644.015,48	4.160.099,56
B. Formueforvaltning		
Renteindtægter		13.242,43
Ejendomme administreret af SSF	142.154,20	72.173,78
SSF's ejendomme	579.004,11	350.873,02
Forsamlingshuset Danevirke	4.600,00	
Foreningens Pensionistboliger	244.423,41	317.133,71
	970.181,72	753.422,94
C. Skattefrie forretninger		
Teater/koncert	354.362,07	269.245,97
Flensborghus Forsamlingshus	44.303,05	26.821,44
Skipperhuset	42.101,17	25.896,60
Museum Danevirke	57.530,95	28.725,92
	498.297,24	350.689,93
D. Skattepligtige forretninger		
Kulturaktiviteter i distrikterne	290.351,86	123.286,06
Valdemarsflag	1.359,19	1.846,64
Kiosk Danevirkegården	1.218,06	2.110,57
Julemærker	1.838,27	5.943,79
	294.767,38	133.187,06
I alt	5.407.261,82	5.397.399,49
Underskud 2011	9.862,33	

A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)

	Regnskab pr. 31.12.10	Budget 2011 EUR	Regnskab pr. 31.12.11	Budget 2012 EUR	Budget 2013 EUR
I. Generalsekretariat / Administration					
1. Kontorhold	82.110,30	80.000,00	65.470,69	72.000,00	72.000,00
2. Revision	16.233,98	15.000,00	14.000,00	15.000,00	15.000,00
3. Kontormaskiner, leje, fornyelse	16.455,39	10.000,00	9.852,92	10.000,00	10.000,00
Indtægter					
edb	21.692,03	25.000,00	35.710,28	25.000,00	25.000,00
4. Rentekonto udgifter	8.403,67	15.000,00	28.947,00	40.000,00	40.000,00
5. Kørsel, rejser og møder	75.078,56	77.000,00	73.027,41	76.000,00	76.000,00
6. Kunstnerkort	1.998,87	2.000,00	1.998,87	2.000,00	2.000,00
Indtægter	0,00	0,00			0,00
7. Diverse udgifter	26.167,39	24.000,00	28.237,30	24.000,00	24.000,00
Kompetenceudvikling	5.247,49	3.000,00	380,74	3.000,00	3.000,00
Diverse indtægter	-629,04	-1.400,00	-3.526,84	-1.500,00	-1.500,00
8. Centralkartoteket	12.388,68	14.000,00	17.482,95	10.000,00	10.000,00
9. Layout & Copy					
Udgifter	19.608,26	20.000,00	22.172,46	20.000,00	20.000,00
Indtægter	-21.537,84	-25.000,00	-29.731,16	-26.000,00	-26.000,00
Udgifter	285.384,62	285.000,00	297.280,62	297.000,00	297.000,00
Indtægter	-22.166,88	-26.400,00	-33.258,00	-27.500,00	-27.500,00
Saldo	263.217,74	258.600,00	264.022,62	269.500,00	269.500,00
II. Sekretariaterne + Friiske/Administration					
1. Driftstilskud	137.885,62	122.000,00	121.593,43	122.000,00	122.000,00
3. Tjenestekørsel	19.990,60	22.000,00	18.055,09	22.000,00	22.000,00
Udgifter	157.876,22	144.000,00	139.648,52	144.000,00	144.000,00
III. SSF's lønninger					
1. Generalsekretariatet lønomkostninger	1.088.994,69	1.081.000,00	1.080.859,80	1.108.000,00	1.125.000,00
2. Medarbejderfonden	5.500,00	5.500,00	5.500,00	6.000,00	7.000,00
3. Sekretariaterne/Friiske lønomkostninger	763.166,23	801.000,00	798.859,59	815.000,00	828.000,00
4. Danevirke Museum	156.196,71	158.400,00	163.896,19	158.000,00	161.000,00
Danevirke - forsamlingshuset	9.500,00	9.500,00	9.500,00	9.500,00	9.500,00
Udgifter	2.023.357,63	2.055.400,00	2.058.615,58	2.096.500,00	2.130.500,00
IV. Generalsekretariatet / Pressetjenesten					
1. Kontorhold	19.554,56	16.000,00	17.724,56	15.000,00	15.000,00
2. Medlemsbladet "Kontakt"	174.046,60	170.000,00	169.455,55	170.000,00	172.000,00
"Kontakt" indtægter		-1.000,00		-1.000,00	-1.000,00
3. Årbog, julehefter, tryksager	33.734,12	33.000,00	33.505,45	33.000,00	33.000,00
Indtægter	-11.126,64	-2.050,00	-4.694,20	-2.050,00	-2.050,00
4. Oplysningsarbejde og besøg	18.851,85	15.400,00	8.513,42	15.400,00	15.400,00
Indtægter					
5. Christiansborg	10.364,54	6.000,00	5.245,68	6.000,00	6.000,00
Udgifter	256.551,67	240.400,00	234.444,66	239.400,00	241.400,00
Indtægter	-11.126,64	-3.050,00	-4.694,20	-3.050,00	-3.050,00
Saldo	245.425,03	237.350,00	229.750,46	236.350,00	238.350,00

A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)

	Regnskab pr. 31.12.10	Budget 2011 EUR	Regnskab pr. 31.12.11	Budget 2012 EUR	Budget 2013 EUR
V. Generalsekretariat / Kulturafdelingen					
Amtsmøder, fællesmøder, kurser folkevalgte	26.040,02	25.000,00	19.535,16	25.000,00	25.000,00
Årsmøde	84.825,23	86.000,00	86.350,36	86.000,00	86.000,00
Indtægter	-2.380,48	-3.000,00	-688,90	-3.000,00	-3.000,00
Generelle tilskud til kulturelt arbejde	17.052,63	10.000,00	8.013,50	10.000,00	10.000,00
Sydslesvigsk Billedsamling	2.977,03	6.400,00	3.300,00	6.400,00	6.400,00
Udgifter	130.894,91	127.400,00	117.199,02	127.400,00	127.400,00
Indtægter	-2.380,48	-3.000,00	-688,90	-3.000,00	-3.000,00
Saldo	128.514,43	124.400,00	116.510,12	124.400,00	124.400,00
V.I Interreg Projekter					
Indtægter Projekt "Mindretalsliv"	-65.341,18		-115.907,53		
Udgifter Projekt "Mindretalsliv"	19.625,32		84.111,54		
Saldo Projekt "Mindretalsliv"	-45.715,86		-31.795,99		
Indtægter Projekt "Blandt naboer"	-101.008,00		-258.794,68		
Udgifter Projekt "Blandt naboer"	101.008,00		248.856,88		
Saldo Projekt "Blandt naboer"	0,00		-9.937,80		
Indtægter Mindretalssekretær Berlin			-56.354,69		
Udgifter Mindretalssekretær Berlin			56.354,69		
Saldo			0,00		
VI. Foreningens humanitære arbejde					
1. Humanitært Udvalg					
Udgifter *	66.352,10	46.900,00	62.004,73	46.900,00	46.900,00
Indtægter	-27.201,55	-17.000,00	-23.152,29	-17.000,00	-17.000,00
2. Tekniske udgifter - husleje, tlf. forsikringer	1.484,08	4.500,00	1.484,08	4.500,00	4.500,00
3. Socialrådgiver	26.968,18	26.500,00	26.978,00	26.500,00	26.500,00
4. Værestedet					
Udgifter					
Indtægter	-34,50				
Udgifter	94.804,36	77.900,00	90.466,81	77.900,00	77.900,00
Indtægter	-27.236,05	-17.000,00	-23.152,29	-17.000,00	-17.000,00
* der kan modregnes 8.942,- € i gaver					
Saldo	67.568,31	60.900,00	67.314,52	60.900,00	60.900,00

A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)

	Regnskab pr. 31.12.10	Budget 2011 EUR	Regnskab pr. 31.12.11	Budget 2012 EUR	Budget 2013 EUR
VII. Tilskud til de tilsluttede organisationer					
1. Foreningen af Aktive Kvinder i Sydslesvig	12.200,00	10.700,00	10.700,00	10.700,00	10.700,00
2. Den slesvigske Kvindeforening	12.200,00	10.700,00	10.700,00	10.700,00	10.700,00
3. Sønderjydsk Arbejderforening	1.600,00	1.410,00	1.410,00	1.410,00	1.410,00
4. Sydslesvigs danske Kunstforening	5.140,00	4.540,00	4.540,00	4.540,00	4.540,00
5. Foreningen NORDEN - Sydslesvig	4.750,00	4.200,00	4.200,00	4.200,00	4.200,00
6. Sydslesvigsk Museumsforening	4.070,00	3.590,00	3.590,00	3.590,00	3.590,00
7. Hejmdal Blæseorkester	475,00	420,00	420,00	420,00	420,00
8. Torsdagskoret	1.350,00	1.190,00	1.190,00	1.190,00	1.190,00
9. Historisk Samfund	475,00	420,00	420,00	420,00	420,00
10. Rådighedspulje	3.200,00	2.930,00	2.930,00	2.930,00	2.930,00
I alt	45.460,00	40.100,00	40.100,00	40.100,00	40.100,00
11. Nordfriisk Instituut	24.200,00	21.450,00	21.450,00	21.450,00	21.450,00
12. Mindretalsunionen (FUEV - kontingent)	4.192,06	3.990,00	5.379,10	3.990,00	3.990,00
I alt	28.392,06	25.440,00	26.829,10	25.440,00	25.440,00
VIII. Tilskud til andre organisationer					
1. Dansk Skoleforening	37.800,00	33.600,00	33.840,00	33.600,00	33.600,00
2. SdU	50.000,00	44.300,00	44.640,00	44.300,00	44.300,00
3. Dansk Kirke i Sydslesvig	31.400,00	27.900,00	28.080,00	27.900,00	27.900,00
4. Voksenundervisning	25.000,00	22.200,00	22.320,00	22.200,00	22.200,00
5. Dansk Sundhedstjeneste	27.400,00	24.300,00	24.480,00	24.300,00	24.300,00
I alt	171.600,00	152.300,00	153.360,00	152.300,00	152.300,00
Gaver til andre	4.895,00	5.000,00	9.433,00	5.000,00	5.000,00
I alt	176.495,00	157.300,00	162.793,00	157.300,00	157.300,00
IX. Indsamling					
1. Dybbøldag					
Udgifter	346,38	500,00	387,40	500,00	500,00
Indtægter	-3.229,04	-5.000,00	-3.931,63	-5.000,00	-5.000,00
Saldo	-2.882,66	-4.500,00	-3.544,23	-4.500,00	-4.500,00

A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)

	Regnskab pr. 31.12.10	Budget 2011 EUR	Regnskab pr. 31.12.11	Budget 2012 EUR	Budget 2013 EUR
X. Kontingent / gaver og tilskud					
1. Foreningens kontingent					
Samlet indtægt 100 %	-216.807,82	-216.000,00	-217.319,15	-231.000,00	-231.000,00
Distrikternes andel	86.723,13	86.400,00	86.927,66	92.400,00	92.400,00
Saldo indtægt	-130.084,69	-129.600,00	-130.391,49	-138.600,00	-138.600,00
2. Diverse indtægter / gaver SSF	-37.080,51	-35.000,00	-42.581,49	-35.000,00	-35.000,00
Gaver til andre	-4.895,00	-5.000,00	-9.433,00	-5.000,00	-5.000,00
+ formålsbestemte indtægter					
- transport indtægter og gaver					
3. Statens tilskud	-3.020.004,00	-3.003.000,00	-3.003.984,00	-3.063.000,00	-3.109.000,00
4. Tilskud fra landet Slesvig-Holsten	-433.000,00	-360.000,00	-360.000,00	-360.000,00	-360.000,00
5. Tilskud fra SH til Danevirke Museum		-30.000,00	-30.000,00	-30.000,00	-30.000,00
6. Andre tilskud					
Udgifter	86.723,13	86.400,00	86.927,66	92.400,00	92.400,00
Indtægter	-3.711.787,33	-3.649.000,00	-3.663.317,64	-3.724.000,00	-3.770.000,00
Saldo	-3.625.064,20	-3.562.600,00	-3.576.389,98	-3.631.600,00	-3.677.600,00
Udgifter: Kulturelt område	3.406.919,30	3.239.840,00	3.644.015,48	3.297.940,00	3.333.940,00
Indtægter: Kulturelt område	-3.944.275,60	-3.703.450,00	-4.160.099,56	-3.779.550,00	-3.825.550,00
Saldo	-537.356,30	-463.610,00	-516.084,08	-481.610,00	-491.610,00

B. Formueforvaltning

	Regnskab pr. 31.12.10	Budget 2011 EUR	Regnskab pr. 31.12.11	Budget 2012 EUR	Budget 2013 EUR
XI. Renteindtægter	-12.218,96	-12.000,00	-13.242,43	-12.000,00	-12.000,00
XII. Ejendomme, administreret af SSF					
Løbende drift	116.949,73	110.000,00	100.927,24	110.000,00	110.000,00
Reparationer og vedligeholdelse	29.814,23	50.000,00	41.226,96	50.000,00	50.000,00
Indtægter	-72.496,60	-72.000,00	-72.173,78	-72.000,00	-72.000,00
Saldo	74.267,36	88.000,00	69.980,42	88.000,00	88.000,00
XIII. SSF's ejendomme (./ Skipperhuset, Forsamlingshuset Flensborghus)					
Løbende drift	420.580,67	365.000,00	460.388,34	400.000,00	405.000,00
Reparationer og vedligeholdelse	138.256,39	130.000,00	118.615,77	130.000,00	130.000,00
Indtægter	-376.129,95	-377.000,00	-350.873,02	-400.000,00	-400.000,00
Saldo	182.707,11	118.000,00	228.131,09	130.000,00	135.000,00
XIV. Forsamlingshuset Danevirke					
Udgifter Forsamlingshus	4.600,00	4.600,00	4.600,00	4.600,00	4.600,00
XV. Foreningens pensionistboliger					
Løbende drift	172.717,85	180.000,00	172.628,43	180.000,00	180.000,00
Reparationer og vedligeholdelse	58.106,58	55.000,00	33.571,66	55.000,00	55.000,00
Afdrag	35.067,31	35.000,00	38.223,32	40.000,00	40.000,00
Indtægter	-319.663,05	-322.000,00	-317.133,71	-332.000,00	-332.000,00
Saldo	-53.771,31	-52.000,00	-72.710,30	-57.000,00	-57.000,00
Udgifter: Formueforvaltning	976.092,76	929.600,00	970.181,72	969.600,00	974.600,00
Indtægter: Formueforvaltning	-780.508,56	-783.000,00	-753.422,94	-816.000,00	-816.000,00
Saldo	195.584,20	146.600,00	216.758,78	153.600,00	158.600,00

C. Skattefrie forretninger (Zweckbetr.)

	Regnskab pr. 31.12.10	Budget 2011 EUR	Regnskab pr. 31.12.11	Budget 2012 EUR	Budget 2013 EUR
XVI. Teaterarbejde og danske koncerter					
1. Teater	349.262,17	288.000,00	249.231,47	288.000,00	288.000,00
2. Koncerter	34.985,88	62.000,00	43.214,60	56.000,00	53.000,00
3. Sønderjyllands Symfoniorkester	59.897,00	57.500,00	61.916,00	63.500,00	66.500,00
Udgifter i alt	444.145,05	407.500,00	354.362,07	407.500,00	407.500,00
1. Kulturministeriet	-67.300,00	-67.000,00	-67.300,00	-67.000,00	-67.000,00
2. Amter og kommuner	-126.310,00	-112.740,00	-122.210,00	-112.740,00	-112.740,00
3. Teater-billetsalg	-67.613,01	-60.000,00	-54.911,74	-60.000,00	-60.000,00
4. Koncert-billetsalg	-16.063,38	-27.000,00	-24.824,23	-27.000,00	-27.000,00
5. Andre indtægter	-1.899,14				
Indtægter i alt	-279.185,53	-266.740,00	-269.245,97	-266.740,00	-266.740,00
Saldo	164.959,52	140.760,00	85.116,10	140.760,00	140.760,00
XVII. Flensborghus Forsamlingshus					
Udgifter	42.902,73	51.000,00	44.303,05	51.000,00	51.000,00
Indtægter	-40.438,06	-48.000,00	-26.821,44	-45.000,00	-40.000,00
Saldo	2.464,67	3.000,00	17.481,61	6.000,00	11.000,00
XVIII. Skipperhuset					
Udgifter *	42.969,57	39.000,00	39.251,17	39.000,00	39.000,00
Udgifter til buskørsel		5.000,00	2.850,00	5.000,00	5.000,00
Indtægter	-40.054,13	-48.000,00	-25.896,60	-42.000,00	-42.000,00
Saldo	2.915,44	-4.000,00	16.204,57	2.000,00	2.000,00
* med Skipperhusets bil					
XIX. Danevirke Museum					
Udgifter Museet	57.442,80	42.000,00	45.344,99	42.000,00	42.000,00
Udgifter udstillinger	7.417,66	5.100,00	12.185,96	5.100,00	5.100,00
Udgifter i alt *	64.860,46	47.100,00	57.530,95	47.100,00	47.100,00
Indtægter	-26.003,75	-30.000,00	-28.725,92	-30.000,00	-30.000,00
Saldo udgifter	38.856,71	17.100,00	28.805,03	17.100,00	17.100,00
* der kan modregnes 11.275,00 € i gaver					
Udgifter: Skattefri forretning	594.877,81	549.600,00	498.297,24	549.600,00	549.600,00
Indtægter: Skattefri forretning	-385.681,47	-392.740,00	-350.689,93	-383.740,00	-378.740,00
Saldo	209.196,34	156.860,00	147.607,31	165.860,00	170.860,00

D. Skattepligtige forretninger

	Regnskab pr. 31.12.10	Budget 2011 EUR	Regnskab pr. 31.12.11	Budget 2012 EUR	Budget 2013 EUR
XX. Kulturaktiviteter i distrikterne					
Udgifter (inkl. Sydslesvigsk Musikarbejde)	214.993,59	232.000,00	290.351,86	232.000,00	232.000,00
Indtægter	-72.541,99	-63.000,00	-123.286,06	-63.000,00	-63.000,00
Saldo	142.451,60	169.000,00	167.065,80	169.000,00	169.000,00
XXI. Valdemarsflag					
Udgifter	1.646,70	1.500,00	1.359,19	1.500,00	1.500,00
Indtægter	-2.570,92	-1.850,00	-1.846,64	-1.850,00	1.850,00
Saldo	-924,22	-350,00	-487,45	-350,00	-350,00
XXII. Kiosk Danevirkegården					
Udgifter	1.587,44	1.500,00	1.218,06	1.500,00	1.500,00
Indtægter	-2.804,28	-3.000,00	-2.110,57	-3.000,00	-3.000,00
Saldo	-1.216,84	-1.500,00	-892,51	-1.500,00	1.500,00
XXIII. Julemærker					
Udgifter	3.249,36	5.000,00	1.838,27	3.000,00	3.000,00
Indtægter	-9.563,86	-12.000,00	-5.943,79	-8.000,00	-8.000,00
Saldo	-6.314,50	-7.000,00	-4.105,52	-5.000,00	-5.000,00
Udgifter skattepligtige forretninger	221.477,09	240.000,00	294.767,38	238.000,00	238.000,00
Indtægter skattepligtige forretninger	-87.481,05	-79.850,00	-133.187,06	-75.850,00	-75.850,00
Saldo	133.996,04	160.150,00	161.580,32	162.150,00	162.150,00
Sammenstilling					
Udgifter					
A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)	3.406.919,30	3.239.840,00	3.644.015,48	3.297.940,00	3.333.940,00
B. Formueforvaltning	976.092,76	929.600,00	970.181,72	969.600,00	974.600,00
C. Skattefrie forretninger	594.877,81	549.600,00	498.297,24	549.600,00	549.600,00
D. Skattepligtige forretninger	221.477,09	240.000,00	294.767,38	238.000,00	238.000,00
Saldo	5.199.366,96	4.959.040,00	5.407.261,82	5.055.140,00	5.096.140,00
Indtægter					
A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)	-3.944.275,60	-3.703.450,00	-4.160.099,56	-3.779.550,00	-3.825.550,00
B. Formueforvaltning	-780.508,56	-783.000,00	-753.422,94	-816.000,00	-816.000,00
C. Skattefrie forretninger	-385.681,47	-392.740,00	-350.689,93	-383.740,00	-378.740,00
D. Skattepligtige forretninger	-87.481,05	-79.850,00	-133.187,06	-75.850,00	-75.850,00
Saldo	-5.197.946,68	-4.959.040,00	-5.397.399,49	-5.055.140,00	-5.096.140,00
Balancesum underskud 2011			9.862,33		

Sydslesvigsk Forenings Balance pr. 31.12.2011

Aktiver	2011 EUR	2010 T EUR
SSF's ejendomme pr. 01.01.2011	14.932.735,91	14.933
Igangværende byggearbejde	1.786.697,79	248
SSF's pensionistboliger	4.182.025,46	4.182
Ejendomme i alt	20.901.459,16	19.363
Inventar	22.496,22	19
Slesvigsk Kreditforening eG	1.713.458,92	1.713
Andre Værdipapirer	62.646,00	63
ANLÆGSAKTIVER I ALT	22.700.060,30	21.158
Tilgodehavender	123.987,67	175
Midler der forvaltes af SSF	153.823,40	156
Bankbøger	33.291,39	33
Bankbeholdninger	78.434,64	329
Kassebeholdninger	6.540,73	9
Likvide midler i alt	272.090,16	527
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	396.077,83	702
AKTIVER I ALT	23.096.138,13	21.860

Eventualforpligtelser:

Sydslesvigsk Forening har overfor Slesvigsk Kreditforening eG afgivet en kaution på 150.000,- €

Passiva	2011 EUR	2010 T EUR
Kapitalkonto pr. 01.01.2011	14.875.241,25	
+ afdrag (omkostningsført)	38.223,32	
+ afdrag (omkostningsført)	8.200,33	
Kapitalkonto pr. 31.12.2011	14.921.664,90	14.875
Fonden af 1952 Slesvigsk Kreditforening	1.301.362,17	
+ tilskrivning Fonden 1952	155,52	
Fonden af 1956 Slesvigsk Kreditforening	411.941,23	
Fonden af 1952 og 1956	1.713.458,92	1.713
Statens Mellemlægning pr. 1.1.2011	29.611,30	
./. underskud 2011	9.862,33	
Statens mellemregning pr. 31.12.2011	19.748,97	30
KAPITAL I ALT	16.654.872,79	16.618
Byggelån SSF's pensionistboliger	930.991,59	971
Byggestøttefond SSF's pensionistboliger	71.580,86	72
Byggestøttefond	3.162.263,09	3.162
Kreds Rendsborg/Egernførde	61.355,03	61
Banklån Union-Bank	391.799,67	0
Lånforpligtelse A.P. Møller Skolen v/Slesvighus	25.564,59	26
Periodeafgrænsning	425.566,87	435
Fonds og henlæggelser Teaterabo	25.662,60	14
Kreditorer	90.709,22	86
Midler der forvaltes af SSF	153.823,40	154
Banklån igangværende byggearbejde	494.976,15	111
Banklån mellemfinansiering Buedelsdorf	554.500,00	150
Bankgæld	52.448,64	0
Bankgæld Billetnet	23,63	0
GÆLD I ALT	6.441.265,34	5.242
PASSIVER I ALT	23.096.138,13	21.860

Ejendomme administreret af SSF, 2011

Forsamlingshuse		Udgifter EUR	Indtægter EUR	Saldo EUR
502	Langbjerg	13.976,30	9.636,13	4.340,17
503	Oksbøl	10.954,74	5.827,91	5.126,83
504	Møllebro	6.061,95	4.302,00	1.759,95
505	Agtrup	2.395,64	0,00	2.395,64
506	Drage	28.342,98	9.766,32	18.576,66
510	Hatsted	5.840,28	5.425,50	414,78
511	Tinningsted	10.121,13	5.060,56	5.060,57
512	Arnæs	9.082,70	9.670,80	-588,10
514	Jydbæk	10.047,18	0,00	10.047,18
515	Nybjerg	11.448,00	4.980,00	6.468,00
518	Stedesand	7.178,06	4.595,20	2.582,86
520	Klitskolen St. Peter Ording	8.570,24	3.849,36	4.720,88
521	Kontor Sydtønder amt	1.502,02	0,00	1.502,02
522	Follervig	-2.728,45	0,00	-2.728,45
523	List	4.359,96	9.060,00	-4.700,04
549	Div. Forsamlingshuse	15.001,47		15.001,47
		142.154,20	72.173,78	69.980,42

SSFs ejendomme, 2011

		Udgifter EUR	Indtægter EUR	Saldo EUR
602	Nørregade 74	9.144,68	16.438,36	-7.293,68
603	Skibsbroen 41	1.650,40	7.459,80	-5.809,40
604	Skibsbroen 42	11.481,85	9.139,54	2.342,31
605	Husumhus	95.909,17	43.735,36	52.173,81
608	Paludanushuset	10.864,89	9.059,03	1.805,86
609	Tarup	1.023,35	0,00	1.023,35
610	Gelting	6.358,55	0,00	6.358,55
611	Skovlund	4.450,96	0,00	4.450,96
612	Mårkær	3.198,72	0,00	3.198,72
613	Toosbøygade 7	24.629,80	49.557,03	-24.927,23
615	Knuthgade	26.399,12	31.866,08	-5.466,96
616	Tönnsenhuset	16.912,26	3.108,00	13.804,26
617	Sporskifte	13.966,72	0,00	13.966,72
619	Langsted	9.367,78	4.941,04	4.426,74
620	Vyk	6.230,59	0,00	6.230,59
621	Nibøl	16.395,77	120,00	16.275,77
622	Lolfod 69	33.224,67	26.742,16	6.482,51
623	Slesvighus	52.173,34	6.221,20	45.952,14
624	Damholm	9.860,29	6.360,22	3.500,07
625	Ravnkær	21.430,65	6.276,00	15.154,65
626	Mysunde	208,73	0,00	208,73
627	Moldened	13.876,54	6.624,80	7.251,74
628	Skovby	18.881,27	4.725,93	14.155,34
629	Bøglund	19.826,62	4.493,81	15.332,81
630	Holtenå	10.849,87	4.027,88	6.821,99
631	Amtmandsgården	13.459,95	0,00	13.459,95
632	Medborgerhuset	14.426,24	2.928,26	11.497,98
633	Nørregade 76	109.629,26	107.048,52	2.580,74
634	Nørregade 78	1.682,93	0,00	1.682,93
635	Bydelsdorf	734,84	0,00	734,84
698	Fælles udgifter	754,30	0,00	754,30
	Ejendomme i alt (uden Flensborghus Forsamlingshus, Skipperhuset og Danevirke)	579.004,11	350.873,02	228.131,09
601	Flensborghus Forsamlingshus	44.303,05	26.821,44	17.481,61
607	Skipperhuset	42.101,17	25.896,60	16.204,57
	I alt	665.408,33	403.591,06	261.817,27

SSFs pensionistboliger og Slesvighus pr. 31.12.2011

701	<i>Margaretha-Bremer-Stiftelse</i>	EUR
	Udgifter - løbende drift	65.549,50
	Udgifter - rep./vedl.	10.793,14
	Afdrag	12.344,63
	Indtægter	143.315,71
	Saldo	-54.628,44

702	<i>Pensionistboliger, Bydelsdorf</i>	EUR
	Udgifter - løbende drift	49.458,10
	Udgifter - rep./vedl.	13.771,90
	Afdrag	7.605,03
	Indtægter	66.171,36
	Saldo	4.663,67

703	<i>Margrethegården, Slesvig</i>	EUR
	Udgifter - løbende drift	35.180,14
	Udgifter - rep./vedl.	6.533,43
	Afdrag	10.472,69
	Indtægter	71.731,73
	Saldo	-19.545,47

704	<i>Pensionistboliger, Egermørde</i>	EUR
	Udgifter - løbende drift	22.440,69
	Udgifter - rep./vedl.	2.473,19
	Afdrag	7.800,97
	Indtægter	35.914,91
	Saldo	-3.200,06

<i>Notits:</i>		
623	Slesvighus	
	Udgifter - drift i alt	43.108,04
	Udgifter - rep./vedl.	864,97
	Afdrag	8.200,33
	Indtægter i alt	6.221,20
	Saldo	45.952,14

Pensionistboligerne samlet pr. 31.12.2011		
	Udgifter - drift i alt	172.628,43
	Udgifter - rep./vedl.	33.571,66
	Afdrag i alt	38.223,32
	Indtægter i alt	317.133,71
	Saldo	-72.710,30

Slesvighus

Efter indvielsen af Slesvighus' 2. byggeafsnit i september 2012, kunne den nye teater- og kultursal tages i brug og vi kan konstatere, at de mål vi satte os i begyndelsen af denne renoveringsopgave med hensyn til rumprogram og ønsker er blevet opfyldt.

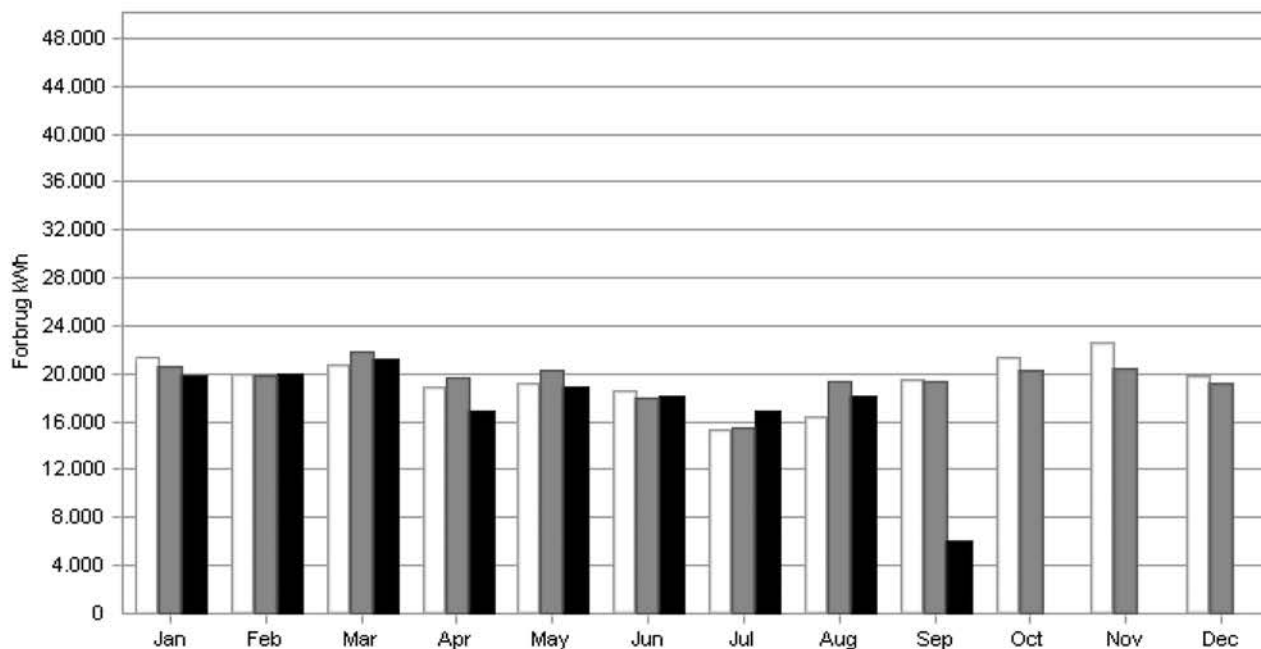
Generelt er alle bygningsdele blevet gennemgribende renoveret, husteknikken er blevet fornyet, facaderne er partiel blevet renoveret og den nødvendige efterisolering svarer til de gældende krav. Der er blevet etableret en speciel tilkørsel for lastbiler og alle udvendige døre er blevet ændret i højden, hvilket fremmer brugsværdien i det daglige arbejde. Den forældede sceneteknik blev udskiftet med tidssvarende komponenter og det komplette belysnings- og lydanlæg svarer nu til nutidens standarder. En vigtig del af renoveringen har været projekteringen af brandsikringen. Efter at Landestheater blev en del af helheden, måtte det gamle brandkoncept revurderes og tilpasses de skærpede krav. Et godt samarbejde mellem brandmyndighederne, ingeniører og bygherren har her ført til konstruktive aftaler, som alle kan være tilfredse med.

Sikkerheden har også været et vigtigt emne. Landestheater med deres mange funktioner, fordelt på dag- og aftentimerne, har været en stor udfordring for de projekterende. De er nu blevet integreret i det bestående alarm- og låsesystem, som har vist sig at være fremtids-sikker og som kan udvides yderligere efter behov.

Drage forsamlingshus

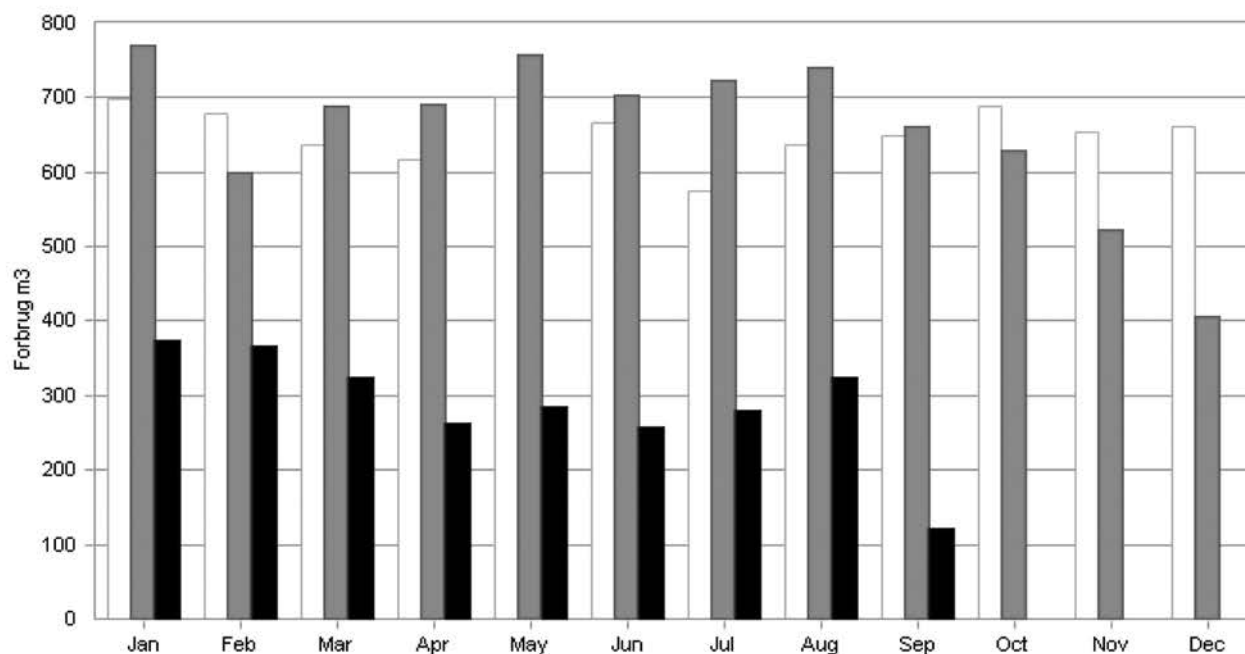
SSFs forsamlingshus i Drage har gennemgået en omfattende tagsanering. Spærene blev opdoblet, så isoleringen kunne udføres efter gældende regler. Nye tagrender og nedløbsrør blev monteret, karnapperne har fået ny beklædning, tagvinduerne blev udskiftet og taget blev dækket med nye betontagsten. En påtrængt udskiftning af de elektriske installationer i en af lejlighederne blev ligeledes udført.

Elforbrug :

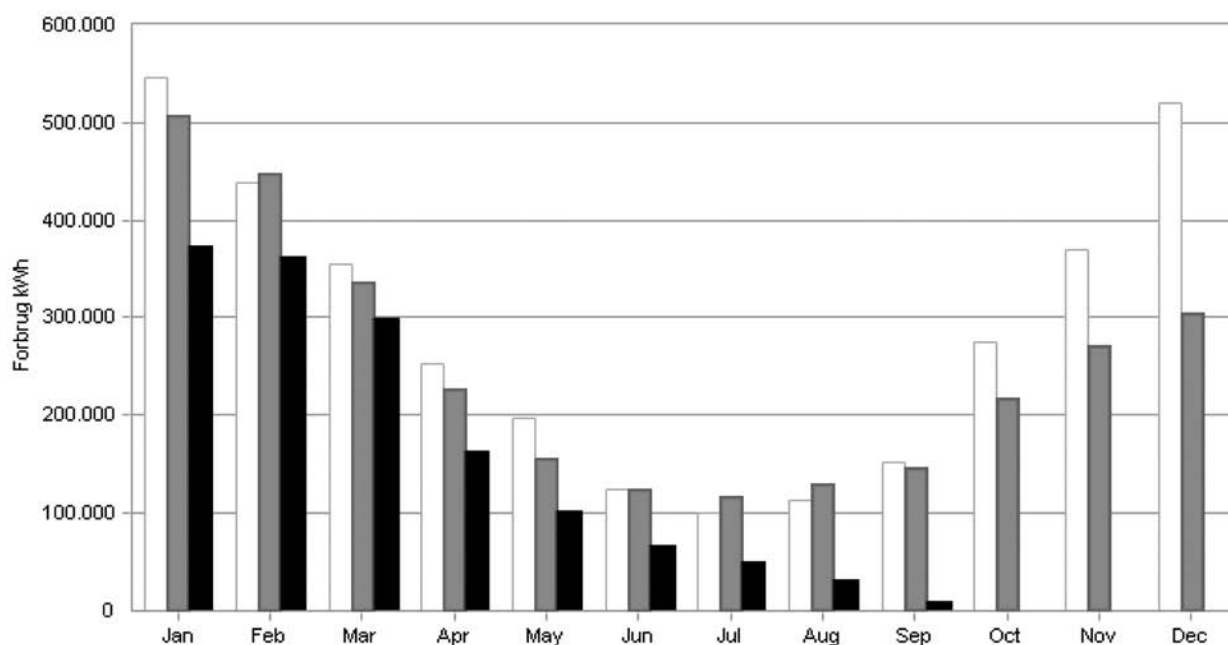
kw/h	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2010	21.184	20.024	20.771	18.902	19.148	18.531	15.230	16.292	19.429	21.056	21.363	19.501
2011	20.222	19.595	21.543	19.469	19.973	17.668	15.076	17.827	19.418	20.230	20.375	19.126
2012	19.802	19.980	21.229	16.937	18.932	18.177	16.867	18.038	6.070			

Vandforbrug :

m3	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2010	697	679	637	616	700	665	575	635	649	688	653	661
2011	770	600	688	691	759	702	723	740	661	629	522	406
2012	373	368	324	262	285	256	281	324	120			

2012 – Vandforbruget i SSFs pensionistboliger registreres ultimo december.

Varmeforbrug:

kw/h	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2010	546.368	437.785	355.162	252.967	197.267	124.333	100.312	113.367	153.225	275.263	369.046	520.017
2011	506.701	447.325	336.990	225.903	155.993	124.810	117.194	129.938	146.236	216.579	271.378	304.681
2012	372.961	362.662	298.410	164.043	102.461	67.728	49.929	31.162	9.990			

2012 – Varmeforbruget i SSFs pensionistboliger registreres ultimo december

BLÅ BERETNING 2012

Sydslesvigsk Forening
Norderstr. 76
24939 Flensburg
Telefon +49 461 144 08-0
www.syfo.de